

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060101

DOM
2020-02-21
Stockholm

Mål nr
M 7388-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen dom 2018-06-29 i mål nr M 2499-17, se bilaga A

PARTER

Klagande

SMA Mineral AB, 556206-3874
Box 329
682 27 Filipstad

Ombud:

Alrutz' Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

Motpart

Länsstyrelsen i Dalarnas län
791 84 Falun

SAKEN

Tillstånd till fortsatt produktion av kalkprodukter inom fastigheten Gärdebyn 28:16 i Rättviks kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom och miljöprövningsdelegationens beslut endast på följande sätt:

1. Tillståndet till framställning av kalkprodukter förenas med följande villkor:

2 a) Utsläpp av stoft från linje 2 får som årsmedelvärde uppgå till högst 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt.

Dok.Id 1504665

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

2. Dispensen från begränsningsvärdet i BAT-slutsats 43 angående stoftutsläpp i rökgaser från ugnens förbränningsprocesser vid linje 2 ska, med upphävande av vad MPD har angett i denna del, gälla med följande villkor:

Utsläpp av stoft får som dygnsmedelvärde uppgå till högst 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

SMA Mineral AB (SMA) har såsom bolaget slutligen bestämt sin talan yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom på så sätt att den meddelade dispensen från CLM BAT-slutsats 43, istället för beslutat villkor, förenas med följande villkor:

Utsläpp av stoft får som dygnsmedelvärde uppgå till högst 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt. Villkoret är uppfyllt om årsmedelvärdet och 83 procent av dygnsmedelvärdena under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet.

Bolaget har angett att det inte har något att invända mot att villkoret istället ska gälla vid normal drift.

Bolaget har vidare angett att det inte har något att invända mot att tillståndet förenas med ett villkor avseende årsmedelvärde för utsläpp av stoft till luft från produktionslinje 2. Bolaget har föreslagit följande lydelse:

Utsläpp av stoft till luft från produktionslinje 2 får inte överstiga 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt räknat som årsmedelvärde.

Länsstyrelsen i Dalarnas län (länsstyrelsen) har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom samt anfört att det inte finns behov av att föreskriva ytterligare villkor i tillståndet för stoft från linje 2.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

SMA har anfört i huvudsak detsamma som i mark- och miljödomstolen och därutöver lagt till följande:

Underinstanserna förenade dispensen från BAT-slutsats 43 med ett krav som är strängare än vad som följer av BAT-slutsatserna. Underinstanserna har inte beaktat de anläggningstekniska förhållandena, hur partikulära föroreningar beskrivs samt hur

reningsteknikens (textilt slangfilter) prestanda bedöms. Det villkor som har föreskrivits står i strid med 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF, som anger att dispensen ska förenas med ett villkor om att istället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

I linje 2 leds kalkugnens rökgaser till en tork där restvärme i rökgaserna används för torkning och förvärmning av stenråvara. Rökgaserna leds därefter vidare till elfilter för avskiljning av stoft. Därefter tillförs ventilationsluft bemängd med stoft från stensortering (krossar, siktar, transportörer, silos med mera). Slutligen renas de blandade rökgaserna och ventilationsluften från stoft i textilt slangfilter. Utgående flöde från slangfiltret mäts kontinuerligt med avseende på stoft.

Vad som är speciellt för linje 2 är den till rökgaserna tillförda ventilationsluften (som även den innehåller stoft) efter elfiltret men före slangfiltret. Proportionerna ventilationsluft/rökgaser är sådana att ventilationsluften dominerar. Detta innebär att det är nödvändigt att också beakta BAT-slutsats 42, som reglerar stoft från ventilationsluft. BAT-slutsats 42 anger att för ventilationsluftens stoffrening är BAT 10 mg/Nm³. Det anges uttryckligen att det är filtrets prestanda som ska klara kravet. Även i BAT-slutsats 43 är det filtrets prestanda som avses.

Underinstansernas bedömning bygger på ett teoretiskt resonemang som inte stämmer överens med verkligheten. Det beror på den syrgashalt under vilken BAT-slutsats 42 respektive BAT-slutsats 43 anges. BAT-slutsats 42 anges för verklig syrgashalt (så som utsläppet sker), medan BAT-slutsats 43 anges för referensnivån 11 procent. Underinstanserna har räknat fram ett teoretiskt resultat, genom att matematiskt justera syrgashalten till en viss referensnivå. Det resultatet har dock ingenting att göra med kravet i BAT-slutsats 42 på filtrets verkliga prestanda.

Normering till referenssyrgashalt fyller en funktion avseende rökgaser, för att få fram jämförbara resultat för olika förbränningsystem. När andra strömmar tillförs rökgasen före filter är de vanligen små och en normering kan under sådana förhållanden vara motiverad. Att tillämpa normering till referenssyrgashalt i en situation där rökgaserna

endast utgör en mindre del ger ett framräknat resultat som inte stämmer överens med verkligheten.

Syrehalten i avgaserna in till filtret har varierat mellan 18,2 och 19 procent. Underinstansernas beräkningssätt innebär att de använder en procentandel av rökgasvolymen som är fiktivt beräknad vid 11 procent syrgas, men som i verkligheten är utspädd till cirka 19 procent. Avsikten är att beräkningsmässigt korrigera den tillåtna halten (BAT vid referenssyrgashalt 11 procent – ett fiktivt tillstånd). Beräkningen innebär att olika storheter har blandats ihop på ett sätt som inte är korrekt. Verklighetens prestanda hos filtret motsvaras av den verkliga halten stoft i den från filtret utgående renade gasströmmen.

Det resultat som erhålls och som ger det villkor underinstanserna har beslutat, innebär enligt 1 kap. 16 § IUF en otillåten skärpning i förhållande till vad BAT-slutsatserna 42 och 43 anger om stoftfiltrets prestanda. Utsläppskravet 10 mg/Nm^3 vid en syrehalt av 19 procent motsvarar en rapporterad emission vid referenstillståndet (11 procent syrgas) av 50 mg/Nm^3 . Annorlunda uttryckt; vid en verklig syrehalt om 19 procent blir kravet 2 mg/Nm^3 verklig halt stoft för att uppfylla 10 mg/Nm^3 vid referenstillståndet.

Länsstyrelsen har anfört i huvudsak detsamma som i mark- och miljödomstolen och därutöver lagt till följande. Verksamhetens tekniska utformning är komplex, vilket gör det svårt att överföra BAT-slutsatsernas krav till anläggningen. Underinstanserna har gjort en bedömning och anpassat kraven i beslutet/domen utifrån de krav som framgår av BREF dokumentets BAT-slutsatser för aktuell verksamhet.

Det finns inget behov av att föreskriva ytterligare villkor i tillståndet för stoft från linje 2. Om Mark- och miljööverdomstolen ändå väljer att göra så bör villkoret ha följande lydelse:

Utsläpp av stoft från produktionslinje 2 får inte överstiga 8 mg/Nm^3 torr gas vid aktuell syrgashalt räknat som dygnsmedelvärde och årsmedelvärde. Villkoret är uppfyllt om årsmedelvärdet och 83% av dygnsmedelvärdena under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet.

REMISSYTTRANDE I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Naturvårdsverket har yttrat sig över hur BAT-slutsatserna 42 och 43 ska tillämpas om den tekniska lösningen är sådan att de utsläppsströmmar som berörs leds samman före rening, och den ena (icke ugnsgaser) inte ska normeras medan den andra (ugns-gaser) ska normeras till 11 procent O₂. Naturvårdsverket har anfört i huvudsak följande:

Naturvårdsverket har uppfattat att prövningen hos Mark- och miljööverdomstolen endast avser det föreskrivna villkoret som ska gälla istället för BAT-slutsats 43. I BAT-slutsatserna har en situation som den aktuella, då luftströmmar leds samman före rening, inte förutsetts.

Följden av 2 kap. 3 § IUF blir att ett begränsningsvärde enligt 1 kap. 8 § IUF ska innehållas vid den punkt då utsläppet lämnar anläggningen och att bolaget i bedömningen av om det innehålls inte ska kunna tillgodoräkna sig eventuell spädning. Verksamhetsutövaren har en skyldighet att kontrollera och visa att de krav som gäller för verksamheten följs.

Om det inte är möjligt att visa att ett begränsningsvärde enligt 1 kap. 8 § IUF uppfylls, exempelvis på grund av den tekniska utformningen i anläggningen, kan det i ett enskilt fall hanteras genom ett alternativvärde eller en dispens. Det förutsätter att förutsättningarna i 1 kap. 15 respektive 16 §§ IUF är uppfyllda. En dispens ska enligt 1 kap. 16 § IUF även innehålla ett villkor om ett mindre strängt begränsningsvärde.

Ett sådant mindre strängt begränsningsvärde bör som huvudregel gälla på samma sätt som begränsningsvärden enligt 1 kap. 8 § IUF, det vill säga under normala driftsförhållanden och utan hänsyn till utspädning. Som utgångspunkt bör det vara formulerat på samma sätt som utsläppsvärdet i BAT-slutsatsen (samma tidsperiod och referensförhållanden). Det utesluter dock inte att det i enskilda fall kan finnas skäl att bestämma begränsningsvärdet på annat sätt, till exempel med en annan syrehalt. Det hade dock förutsatt att ansökan innehöll ett tillräckligt underlag för att en prövning i

förhållande till kraven i 1 kap. 16 § IUF skulle kunna göras. Särskilt om ett mindre strängt begränsningsvärde på flera grunder avvek från utsläppsvärdet enligt BAT-slutsatsen.

Det har inte framkommit skäl för och det skulle inte heller vara lämpligt att formulera villkoret på det sätt som bolaget har yrkat i överklagandet, det vill säga att 83 procent av dygnsmedelvärdena under ett år skulle innehålla begränsningsvärdet.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

SMA har beviljats dispens från BAT-slutsats 43. Det Mark- och miljööverdomstolen har att ta ställning till är vilket begränsningsvärde för utsläpp av stoft från linje 2 som ska tillåtas i stället för utsläppsnivån i BAT-slutsatsen.

Begränsningsvärde

Stoftet som släpps ut från linje 2 vid anläggningen kommer dels från förbränningen i ugnen, dels från ventilationsluft som leds in i systemet under processen innan luften renas. Det innebär att både BAT-slutsats 42, som gäller för andra dammande verksamheter än ugnens förbränningsprocesser, och BAT-slutsats 43, som gäller utsläpp från ugnens förbränningsprocesser, måste beaktas vid bedömningen.

SMA har påpekat felaktigheter i länsstyrelsens beräkning av nytt begränsningsvärde för stoft från linje 2. Bolaget har även framfört att en dispensansökan inte ska kunna resultera i ett strängare utsläppskrav än i den ursprungliga BAT-slutsatsen. Mark- och miljööverdomstolen bedömer att detta utgör grund för att justera villkoret för dispensen.

Utredningen ger inte stöd för att sammanvägningen av kraven för ventilationsgaser och ugnsgaser ger det av länsstyrelsen hävdade begränsningsvärdet 8 mg/Nm³. Enligt SMA:s beräkningar ska begränsningsvärdet sättas till 10 mg/Nm³. Begränsningsvärdet 10 mg/Nm³ överensstämmer med utsläppskraven efter textilt filter, i både BAT-slutsats 42 och BAT-slutsats 43. Visserligen är flödena blandade och det saknas data som visar om det yrkade begränsningsvärdet för det blandade flödet kan innebära ett

strängare eller mildare krav för något av delflödena än de två separata värden som skulle gälla om gasflödena varit åtskilda.

Syftet med dispensen, som har beviljats, är dock att anpassa kraven efter den aktuella verksamhetens förutsättningar utifrån det dispensskäl som förelegat. Med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper skulle det medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att bygga om anläggningen på ett sätt som separerar rökgaser från ventilationsluft.

Mot denna bakgrund bör dispensen från BAT-slutsats 43 för linje 2 förenas med villkoret att utsläpp av stoft som dygnsmedelvärde får uppgå till högst 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt.

Riktvärdeskonstruktion

Bolaget har även yrkat att begränsningsvärdet ska anses uppfyllt om 83 procent av dygnsmedelvärdena innehåller värdet. Att införa en sådan riktvärdeskonstruktion är inte nödvändigt eftersom begränsningsvärdet i BAT-slutsatsen, och därmed dispensens begränsningsvärde, gäller vid normal drift.

Årsmedelvärde

SMA:s yrkande i villkor för dispensen omfattar också ett begränsningsvärde för halten stoft som årsmedelvärde, 10 mg/Nm³. Mark- och miljööverdomstolens utgångspunkt för bedömning av detta yrkande är att industriutsläppsförordningen gäller utöver tillståndsvillkor (1 kap. 12 § IUF). BAT-slutsatsernas begränsningsvärden syftar till att säkerställa teknisk prestanda för den installerade tekniken under normala driftförhållanden. Begränsningsvärdena anger utsläppskrav vid användning av bästa tillgängliga teknik. Utsläppsbegränsningar baserade på miljöpåverkan vid den enskilda anläggningen, till exempel den totala årliga utsläppsmängden, regleras liksom tidigare med villkor enligt miljöbalken.

Naturvårdsverket har i sitt yttrande angett att vid dispens bör formen i BAT-slutsatsen bibehållas i den nya begränsningen. Mark- och miljööverdomstolen anser i detta fall att meddelad dispens är lämplig i sin form, då den enbart ändrar begränsningsvärdet (och i

fråga om ugnsgaser referensförhållande om syrgashalt). Det totala stoftutsläppet från linje 2 lämnas dock oreglerat eftersom utsläpp vid onormal drift inte ingår i begränsningsvärdet i en BAT-slutsats och inget särskilt villkor föreskrivits för detta utsläpp.

Mot denna bakgrund skulle det av bolaget yrkade begränsningsvärdet för halten stoft som årsmedelvärde för linje 2, 10 mg/Nm³, fylla en funktion. Det bör dock inte kopplas till dispensen utan i stället hanteras i ett villkor för tillståndet. Villkoret kommer då att gälla för all drift. Bolaget har också godtagit att ett sådant villkor fogas till tillståndet. Mark- och miljödomstolens dom bör ändras i enlighet med detta.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg, Lars Olsson, referent, Christina Ericson och tekniska rådet Kerstin Gustafsson.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-06-29
meddelad i
Nacka strand

Mål nr M 2499-17

PARTER

Klagande

SMA Mineral AB
Box 329
682 27 Filipstad

Ombud: [REDACTED]
Alrutz Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

Motpart

Länsstyrelsen i Dalarnas län
791 84 Falun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas län, miljöprövningsdelegationen, beslut 27 mars 2017 i ärende nr 551-3426-2016, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd till fortsatt produktion av kalkprodukter inom fastigheten Gärdebyn 28:16 i Rättviks kommun

Domslut se nästa sida.

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar SMA Mineral AB:s yrkande om rättelse av det provisoriska villkoret P1.

 2. Mark- och miljödomstolen ändrar miljöprövningsdelegationens beslut endast på så sätt att **villkor 6** ges följande lydelse.
 6. Huvudbränslet ska utgöras av stenkol. Eldningsolja med en svavelhalt om maximalt 1 % får användas vid uppstart och som reservbränsle, t.ex. vid underhåll och reparation av kolmalningsanläggningen.

 3. Mark- och miljödomstol avslår överklagandet i övrigt.
-

BAKGRUND

Beskrivning av verksamheten och allmän orientering

Ansökan avser tillverkning av kalkprodukter (bränd kalk och dolomit, släckt kalk samt karbonatstensprodukter) vid Rättviks kalkverk. Kalkprodukterna används bl.a. inom industrier som producerar järn, stål, papper och cellulosa samt vid markstabilisering och rökgas- och vattenrening. Kalkråvaran tillhandahålls från det närliggande Jutjärnsbrottet och dolomit köps in externt. Anläggningen är belägen inom fastigheten Gärdebyn 28:16 i Rättviks kommun, strax norr om Rättviks tätort.

Vid anläggningen finns fyra produktionslinjer, varav linje 2, 3 och 4 är i drift. Bränningen av kalk och dolomit sker i långa roterugnar (LRK) som eldas med kolkpulver. I linje 2 används rökgaserna för torkning av råvaran och det sker en utspädning av rökgaserna med ventilationsluft innan rening och mätning. Tjock eldningsolja (Eo5) används vid uppstart av ugnarna och vid driftstopp i kolkvarnen. Från verksamheten uppstår bl.a. utsläpp av stoft, svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x), koldioxid (CO₂) och kolväteföreningar till luft. Textilfilter används för rening av utsläppen.

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Dalarnas län (miljöprövningsdelegationen) beslutade den 12 maj 2011 om ett tidsbegränsat tillstånd för SMA Mineral AB att tillverka kalkprodukter vid Rättviks kalkverk. Slutliga villkor för utsläpp till luft fastställdes genom beslut av miljöprövningsdelegationen den 24 februari 2014.

Nu aktuell ansökan

SMA Mineral AB ansökte den 23 mars 2016 om tillstånd för fortsatt tillverkning av kalkprodukter vid Rättviks kalkverk. Ansökan föranleddes av att verksamhetens befintliga tillstånd löpte ut 31 mars 2017. Ansökan avsåg i allt väsentligt fortsatt drift av den befintliga verksamheten och innefattar ingen produktionsökning eller annan omfattande förändring av verksamheten.

Miljöprövningsdelegationens beslut i korthet

Genom miljöprövningsdelegationens beslut den 27 mars 2017 beviljades SMA Mineral AB tillstånd att fortsätta framställningen av kalkprodukter vid Rättviks kalkverk. Genom beslutet gavs även dispens från begränsningsvärdena i gällande BAT-slutsatser nr 42 och 43. Tillståndet och dispensererna från BAT-slutsatserna förenades med villkor, se bilaga 1.

Miljöprövningsdelegationen beslutade att skjuta upp avgörandet av slutliga villkor avseende vissa frågor. SMA Mineral AB ålades därför att under viss utreda och redovisa möjliga åtgärder för att dels minimera halterna av HCl, CO och TOC och dels minimera halterna av dioxiner, furaner och vissa metaller. Utredningarna med förslag till slutliga villkor och eventuella åtgärder ska enligt miljöprövningsdelegationens beslut redovisas senast den 31 december 2018. Under utredningstiden gäller vissa provisoriska villkor, se bilaga 1.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

SMA Mineral AB har yrkat att mark- och miljödomstolen ska ändra miljöprövningsdelegationens beslut på följande sätt.

- A. Den meddelade *dispensen från BAT-slutsats nr 43* ska, i stället för beslutat villkor, förenas med följande villkor.

Utsläpp av stoft får som dygnsmedelvärde uppgå till högst 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt. Villkoret är uppfyllt om årsmedelvärdet och 83 procent av dygnsmedelvärdena under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet.

- B. Avseende *villkor 6* yrkas att villkoret upphävs alternativt i andra hand ersätts med ett villkor med följande lydelse

6. Huvudbränslet ska utgöras av stenkol. Eldningsolja med en svavelhalt om maximalt 1 % får användas vid uppstart och som reservbränsle, t.ex. vid underhåll och reparation av kolmalningsanläggningen.

- C. Avseende *den uppskjutna frågan U1* yrkas att villkoret upphävs. Om U1 inte upphävs yrkas följande förändringar av det provisoriska villkoret P1.

I den delen P1 avser CO yrkas i första hand att villkoret upphävs. I andra hand begärs rättelse av villkoret enligt 33 § lagen (1996:242) om domstolsärenden (ärendelagen) då riktvärdet enligt motiveringen till beslutet ska vara 1 500 mg/Nm³.

Gällande TOC yrkas i första hand att P1 ändras så att det anges att TOC-emissionen får uppgå till högst 250 mg/Nm³. I andra hand begärs rättelse av villkoret enligt 33 § ärendelagen då riktvärdet enligt motiveringen till beslutet ska vara 200 mg/Nm³.

Vad gäller HCl yrkas att P1 upphävs och ersätts med ett slutligt villkor med följande lydelse.

Utsläpp av HCl till luft från filter i linje 2, 3 och 4 får inte överstiga 50 mg/Nm³ torr gas vid 11 % syrgashalt räknat som dygnsmedelvärde och årsmedelvärde. Villkoret är uppfyllt om årsmedelvärdet och 83 procent av dygnsmedelvärdena under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet.

- D. Avseende *den uppskjutna frågan U4* yrkas att villkoret om prøvotidsutredning upphävs och ersätts med följande slutliga villkor som begränsningsvärde vid mätning en gång per år och linje.

Emission av dioxiner och furaner får inte överstiga 0,1 ng/Nm³ torr gas vid 11 % syrgashalt.

Emission av summa tallium (Tl) och kadmiumföreningar (Cd) får inte överstiga 0,05 mg/Nm³ torr gas vid 11 % syrgashalt.

Emissionen av kvicksilverföreningar (Hg) får inte överstiga 0,05 mg/Nm³ torr gas vid 11 % syrgashalt.

Emissionen av summa arsenik (As), antimon (Sb), bly (Pb), krom (Cr), kobolt (Co), koppar (Cu), mangan (Mn), nickel (Ni) och vanadin (V) får inte överstiga 0,5 mg/Nm³ torr gas vid 11 % syrgashalt.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har bestritt ändring av miljöprövningsdelegationens beslut vad gäller yrkande A och C-D. Länsstyrelsen har inte haft någon synpunkt på yrkande B.

UTVECKLING AV TALAN

Parterna har utvecklat sin talan i huvudsak enligt följande.

SMA Mineral AB

Meddelad dispens från BAT-slutsats nr 43 (yrkande A)

I linje 2 späds rökgaserna från kalkugnen före filterreningen med en betydande mängd ventilationsluft; dryg 80 procent. Den tekniska utformningen medför att det formellt krävs en dispens från BAT-slutsats nr 43 (stoftutsläpp från ugnens förbränningsprocesser) när det utsläppsvärdet inte kan innehållas, men att det i fråga om nivån på det villkor som ersätter slutsatsen, är mer relevant att jämföra med utsläppsvärdet i BAT nr 42 (andra dammande verksamheter än ugnens förbränningsprocesser). Den meddelade dispensen har förenats med ett villkor som innebär en skärpning jämfört med BAT-slutsats nr 42 som är tillämplig det aktuella stoftutsläppet.

I linje 2 finns ett textfilter kombinerat för rökgaser och ventilation (dammbekämpning i råstenssortering). Rökgasflödet från kalkugnen utgör endast ca en femtedel av det totala flödet. En korrigering av stofthalten till referenstillståndet 11 % O₂ kan därför inte anses vara rimligt. Syrehalten i avgaserna in till filtret har varierat mellan 18,2 och 19 %. Vid en syrehalt på 19 % motsvarar 10 mg/Nm³ en

rapporterad emission vid referenstillståndet (11 % O₂) om 50 mg/Nm³. Eller annorlunda uttryckt; vid en verklig syrehalt om 19 % blir kravet 2 mg/Nm³ verklig halt stoft för att uppfylla 10 mg/Nm³ vid referenstillståndet.

Miljöprövningsdelegationen har inte redovisat skäl att frångå systemet med BAT-slutsatser. Den beräkningsmodell som används för att fastlägga den lägre nivån på begränsningsvärde saknar både juridisk och teknisk relevans.

Formuleringen av dispensen medför även att begränsningsvärdet om att utsläpp av stoft som dygnsmedelvärde högst får uppgå till 8 mg/Nm³ torr gas vid nu aktuell syrgashalt ersätter en BAT-slutsats, och därmed endast gäller vid normal drift. Enligt bolagets uppfattning ska det framgå av villkoret att det är uppfyllt om årsmedelvärdet och 83 procent av dygnsmedelvärdena under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet.

Miljöprövningsdelegationens metod för att beräkna begränsningsvärdet 8 mg/Nm³ är inte korrekt. Omräkningen till referenstillståndet ska ske enligt följande formel.

$$E_r = (21 - O_r) / (21 - O_m) * E_m$$

E_r = utsläppshalt relaterad till referenssyrgasnivå O_r

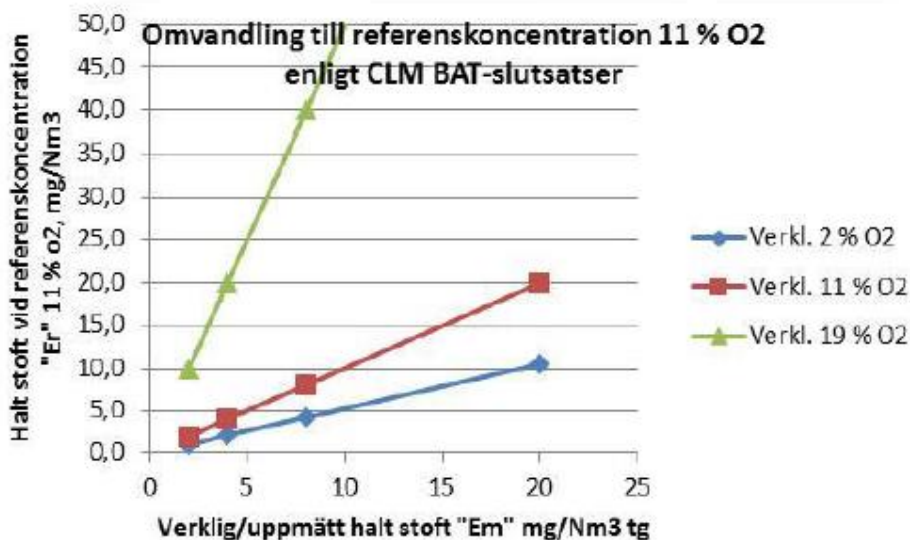
O_r = referenssyrgasnivå O₂

E_m = utsläppshalt relaterad till den uppmätta syrgasnivån O_m

O_m = uppmätt syrgasnivå O₂

Tillämpningen av formeln vid verkliga syrgashalter över referensnivån motsvarar att man koncentrerar halten av partiklar genom att luftöverskott beräkningsmässigt tas bort. Omvänt gäller vid verkliga syrgashalter under referensnivån där tillämpningen motsvarar en utspädning med tillskott av luft. Tas ingen hänsyn till att luften också innehåller stoft och att luften därtill har BAT-slutsats för halt stoft, 10 mg/Nm³, då följer resultatet för halten stoft omräknat till referenssyrehalt enligt diagrammet nedan. Till exempel måste verklig halt i utgående gas från filtret vara 2

mg/Nm³ vid 19 % O₂ i linje 2 för att uppfylla kravet i BAT-slutsatsen för rökgaser. En förbränningsanläggning som har 2 % O₂ i rökgaserna efter filtret kan ha en verklig halt på 20 mg/Nm³ och uppfylla kravet 10 mg/Nm³ vid en referenshalt av 11 % O₂.

Beräkning av utgångshalten 2 mg/Nm³ formulerat som ett krav (såsom miljöprov-
ningsdelegationen har inkluderat i sin beräkning) med ett rökgasflöde på 20 000
Nm³/h vid 19 % O₂ härrör troligen från beräknade rökgasflöden vid 11 % O₂.
Oavsett uppgiftens ursprung är miljöprovningensdelegationens beräkningsätt inte
korrekt eftersom verklig rökgasvolym från förbränning av bränsle har en syrehalt på
0 %. Tillkommande syre i rökgaser utgör i övrigt en utspädning med luft. Detta
oavsett om syret kommer från ett överskott av förbränningsluft eller tillskott av luft
i efterhand.

I tabellen nedan redovisas beräknad rökgasvolym utgående från 0 % O₂ och en slut-
lig halt av 19 % O₂ i utsläppspunkten samt andelen rökgasvolym beräknad vid 11 %
O₂ samt övrig ventilationsluft. I beräkningarna beaktas att utspädningsluften inne-
håller partiklar från andra dammande verksamheter, såsom torkning, siktning,
krossning m.m.

Uppmätt syrehalt %	O ₂ Rökgas % O ₂	Rökgasflöde vid 0 % O ₂ Nm ³ /h	Rökgasflöde vid 11 % O ₂ Nm ³ /h	Flöde luft Nm ³ /h	Tot. flöde Nm ³ /h
19	0	1 092	20 909	104 048	115 000
BAT halt stoft mg/Nm ³			10	10	10
BAT flöde stoft g/h			110	1 040	1 150
Beräknad summa stoftflöde rökgaser vid 11 % O ₂ och luft g/h				1 150	

Beräkningarna i tabellen är baserade på följande ekvationer.

$$F_{\text{luft}} = F_{\text{tot}} * (C3 - C1) / (21 - C1)$$

$$F_{\text{rökgas}} = F_{\text{tot}} - F_{\text{luft}}$$

F = flöde

C3 = halt syre i utgående gas efter utspädning alternativt vid referenstillståndet 11 % O₂

C1 = halt O₂ i rökgas, här 0 %

Beräkningarna torde ansluta till intentionerna i miljöprövningsdelegationens beräkningsmetod att separat beräkna de tillåtna bidragen från rökgaser och ventilationsluft. Resultatet överensstämmer dock med yrkandet och tidigare argumentation. Ett villkor om 10 mg/Nm³ vid aktuell syrehalt är förenlig med BAT-slutsatsernas utsläppsvärden eftersom stoftflödet beräknats med summering av ”tillåtna” delflöden av stoft med villkorsgräns för rökgaser vid 11 % O₂ och villkorsgräns för luft enligt BAT.

Miljöprövningsdelegationens villkor innebär en skärpning jämfört med BAT-slutsatserna vilket leder till en betydande kostnadsökning för bolaget på grund av underhåll med tätare byten av filterstrumpor. Ett byte av aktuellt filter kostar med material och arbete ca 300 000 kronor. Härutöver tillkommer förlorad produktionstid och -volym, motsvarande ca sex dygn per tillfälle. Med hänsyn till att all inkommande stenråvara, avseende samtliga produktionslinjer, torkas med hjälp av värmen i rökgaserna från linje 2 tillkommer även ytterligare kostnader.

Exakt vilken frekvensökning för byten som skärpningen skulle leda till är i dagsläget inte möjligt att fastslå, men det innebär en kostnadsökning som är orimlig.

Villkor 6 (yrkande B)

Villkor 6 föreskriver bland annat att den olja som måste användas för uppstart, samt vid haveri i kolmalningsanläggningen etc. får innehålla maximalt 0,5 % svavel.

Utsläppen av SO₂-emissionen från anläggningen via rökgaser regleras redan genom villkor 3 b.

Bolaget anser att Rättviks kalkverk med föreslagna villkor uppfyller kriterierna för att olja av det yrkade slaget ska få användas i verksamheten. Storleken på utsläpp av SO₂-emissionen beror på flera faktorer än tillförd mängd svavel i bränslet, t.ex. temperaturen i rökgasreningen. Det är inte motiverat att reglera halten svavel i bränslet när detta endast är en av flera faktorer som påverkar fördelningen av utgående svavel mellan produkt och rökgaser.

Det ändrade villkorsförslaget presenterades med anledning av att länsstyrelsen krävde, och även införde, en begränsning av maximal halt svavel (0,5 %) avseende föreslagna brännoljor. Det ursprungliga förslaget innehöll inte någon begränsning av halten svavel i oljor. En reglering av mängden svavel till luft är tillräckligt. Att dessutom ha ett villkor avseende svavelhalten i bränslet innebär en dubbelreglering av utsläpp av svavel i rökgaser. Detta kommer ge upphov till betydande merkostnader för bolaget, omkring 2-4 Mkr/år vid nuvarande oljepriser. Kostnader som kan öka t.ex. vid haverier i kolmalningsanläggningen. Sammantaget rör det sig om kostnader som måste anses vara orimliga.

I det överklagade beslutet ställer sig miljöprövningsdelegationen frågande till om villkor 3 b kan innehållas vid föreslagen nivå svavel i olja. Det framgår inte vad miljöprövningsdelegationen har grundat denna bedömning på. Villkoret kan innehållas med marginal genom justering och kontroll av det övriga parametrarna som påverkar halten svavel i rökgaserna. Dessa är kända genom drifterfarenheter, och befintlig semikontinuerlig mätning av SO₂ i rökgaserna.

Av tabell 1 nedan framgår materialbalans för svavel [beräknat för 1 ton bränd kalk (BRK)] över kalkugnarna med fördelningen av mängd tillfört svavel (in) med stenråvaran (0,08 % S) och för olika bränslen samt fördelningen av utgående mängd svavel (ut) via rökgaser (utsläpp enligt yrkat utsläppsvillkor, 400 mg/Nm³ torr gas vid 11 % syrgashalt) och ut via produkter (bränd kalk och stoft)

Tabell 1

Materialbalans svavel – Rökgaser enligt villkor

	In Sten kg/ton BRK	In Bränsle kg/ton BRK	Ut rökgaser villkor kg/ton BRK	Ut produkter kg/ton BRK
Kol	1,6	1,82	1,13	2,29
Olja, 0,5 %	1,6	0,98	1,13	1,45
Olja, 1 %	1,6	1,95	1,13	2,42
	%	%	%	%
Kol	47	53	33	67
Olja, 0,5 %	62	38	44	56
Olja, 1 %	45	55	32	68

I tabell 2 framgår motsvarande materialbalans för svavel som i tabell 1, men istället beräknat som årsmedelvärdet för utsläpp av svavel från de olika produktionslinjerna.

Tabell 2

Materialbalans svavel – Rökgaser enligt årsmedelvärde av dygnsmedelvärden utsläpp år 2016

	In Sten kg/ton BRK	In Bränsle kg/ton BRK	Ut rökgaser villkor kg/ton BRK	Ut produkter kg/ton BRK
Kol	1,6	1,82	0,61	2,81
Olja, 0,5 %	1,6	0,98	0,61	1,96
Olja, 1 %	1,6	1,95	0,61	2,94
	%	%	%	%
Kol	47	53	18	82
Olja, 0,5 %	62	38	24	76
Olja, 1 %	45	55	17	83

I tabell 3 framgår underlaget för beräkningar, specifikt rökgasflöde, dygnsmedelvärden och totalt årsmedelvärde (ej viktat mot produktion) för de tre produktionslinjerna.

Tabell 3 (underlag för beräkningar)

	SO₂ mg/Nm³ vid 11 % O₂
Linje 2 Råstensfilter	79
Linje 3 Semivåt	259
Linje 4 Semivåt	315
Medel	218
	Nm³ tg/ton BRK vid 11 % O₂
Specifikt flöde	5 650

Av tabell 1 och 2 framgår att andelen svavel i rökgaserna är ca 20 procent av totalt svavel vid utsläpp enligt medelvärdena år 2016, och ca 33 procent vid utsläpp motsvarande det beslutade utsläppsvillkoret för SO₂-emissionen (400 mg/Nm³ torr gas vid 11 % O₂).

Att göra gällande att eldningsolja genomgående ger en större svavelemission än kol är felaktigt. Den mängd bränsle som tillförs ugnen är beroende av bränslets värmevärde. Olja har ett högre effektivt värmevärde än kol. Den mängd svavel som idag tillförs kalkugnarna i kol med lågt svavelinnehåll blir likartad med olja innehållande 1 % svavel, se tabell 4. Mängden tillfört svavel har beräknats för motsvarande energiinnehåll i 1 kg olja.

Tabell 4

Kol-ursprung	S vanliga intervall	S Beräkning %	Förbränningsvärde, eff. MJ/kg	Mängd S vid 40 MJ tillförd energi g
USA	0,5-07	0,7	28,0	10,0
Polen	0,5-0,7	0,7	28,4	9,9
Spetsbergen	0,5-0,7	0,7	27,6	10,1
Ryssland	0,5-0,7	0,7	27,6	10,1
Sydafrika	0,9	0,9	27,6	13,0
SMA Olja villkorsförslag	1	1	40	10,0
Produktifierad spillolja	0,6-0,9	0,9	40	9,0

Tillförsel av svavel till ugnarnas processer ökar inte nämnvärt vid användandet av olja innehållande 1 % svavel jämfört med tillgängliga kolbränslen med lågt svavelinnehåll. Se även tabell 5 nedan.

Tabell 5

	Nuläge kol		SMA yrkande olja 1 %		Beslut olja 0,5 %	
	Tillfört S kg/ton BRK	%	Tillfört S kg/ton BRK	%	Tillfört S kg/ton BRK	%
Sten 0,08 % S	1,6	47	1,6	45	1,6	62
Kol 0,7 % S	1,82	53				
Olja			1,95	55	0,98	38
Summa	3,42	100	3,55	100	2,58	100

Kvaliteten på kolet som används varierar med hänsyn till leveransmöjligheter och pris m.m. Under vintern kan det ibland vara fördelaktigt att använda olja som bränsle, t.ex. när blött kol i upplag har frusit. Kolet kan då endast med svårigheter, och ofta med negativ påverkan på personalens arbetsmiljö, beredas till användbart kolpulverbränsle. Vid produktion av bränd kalk är kostnaden för bränsle, vid sidan av sten och kapital, en avgörande faktor för att uppnå lönsamhet. Eftersom olja vanligen är dyrare än kol finns ett ekonomiskt incitament att i första hand välja kol.

UI – CO, TOC och HCl (yrkande C)

Då det senaste tillståndet meddelades år 2011 sköts frågorna om utsläpp i luft av CO, TOC och HCl upp under en provotid, med därmed sammanhängande krav på utredning och provotidsredovisning. Provotiden löpte ut år 2013 och de villkor som därefter fastställdes blev en del av det tidsbegränsade tillstånd som löpte ut den 31 mars 2017. Möjligheten att minimera dessa utsläpp har följaktligen redan utretts och det återstår inte några åtgärder att utvärdera.

I en delrapport efter den förra provotiden anfördes bl.a. följande.

All känd kalksten i Rättviks kalkverks omgivning har innehåller kolväte/olja, och leder till utsläpp av TOC vid kalkbränning. I BREF-dokumentet finns ingen mätbar definition av vad som utgör BAT-nivå för anläggningar som har kalkstensråvara innehållande kolväten. Formuleringen att ”BAT-nivå ska uppnås” i villkor U2 är därför oklar avseende TOC. SMA anser att avseende TOC uppfyller Rättviks kalkverk BAT, då annan kalkstensråvara utan innehåll av kolväten inte finns tillgänglig med realistisk logistik och kostnad.

TOC finns i rökgasen i sådan mängd att eventuella installerade textfilterns funktion för stoftrening riskerar att äventyras. Energieffektiv efterförbränning av kolväten kräver mycket låga halter av stoft för att inte äventyra anläggningens driftsäkerhet. För ändamålet bedöms två, eventuellt tre, olika reningstekniker avseende stoft vara tekniskt möjliga att tillämpa för en rökgas med varierande innehåll av TOC. Arbetet har således under tiden för det tidigare tillståndet inriktats på möjligheterna att åstadkomma en effektivare rening av rökgaser från stoft och svaveldioxid, med syfte att till 2017 uppfylla BAT för dessa parametrar.

Vissa tekniker för efterförbränning av TOC kräver ytterligare lägre stofthalt jämfört med BAT, för att fungera tillförlitligt. Dessutom kräver efterförbränning av TOC med sådana tekniker tillförsel av ytterligare energi som svårligen kan återvinnas. Dessa slutsatser är baserade på tidigare efterforskningar i samband med en likartad frågeställning avseende Boda kalkverk.

De tekniska, eller ekonomiska, förutsättningarna har inte ändrats sedan den förra provotiden på ett sådant sätt som motiverar förnyade undersökningar.

P1

Yrkandet avseende vilka provisoriska villkor som ska gälla under prövotiden U1 är baserade på underlag avseende råvarans variationer. Även om det rör sig om riktvärden så måste de villkor som bestäms vara möjliga att innehålla med rimlig marginal.

Av tabellen nedan framgår att de beslutade riktvärdena avseende CO och TOC inte kan innehållas med nuvarande produktmix (ca 20 procent bränd dolomit) med de förutsättningar som gäller för begränsningsvärdena i beslutet, dvs. att 83 procent av årets dygnsmedelvärden ska innehålla begränsningsvärdet. Vid produktion av bränd kalk har 83 procent av dygnsmedelvärden avseende TOC under undersökt period (mars 2015 till september 2016) legat under 163 mg/Nm³. Kalkstensråvarans variationer av TOC-innehåll över längre tid är okänd. Motsvarande tal för CO är 1 370 mg/Nm³.

	CO – mg/Nm ³ vid 11 % O ₂			
	Medel	50 %	83 %	90 %
Linje 2*	974	811	1 262	1 570
Linje 3*	1 118	1 024	1 370	1 483
Linje 2	702	630	936	1 299
Linje 3	892	894	1 172	1 416

	TOC – mg/Nm ³ vid 11 % O ₂			
	Medel	50 %	83 %	90 %
Linje 2*	92	73	134	168
Linje 3*	107	88	163	194
Linje 2	68	49	91	144
Linje 3	80	61	115	170

	HCl – mg/Nm ³ vid 11 % O ₂			
	Medel	50 %	83 %	90 %
Linje 2*	20	15	30	45
Linje 3*	28	22	41	54
Linje 2	14	10	18	33
Linje 3	22	17	27	45

*) 20 % av de lägsta värdena undantagna = produktion av bränd dolomit ger lägsta utsläpp. Produkten har producerats under ca 20 % av produktionstiden.

Dolomitstenråvaran innehåller inte kolväte och ger därmed ett väsentligt lägre utsläpp av CO och TOC än vad bränd kalk gör. Att indirekt föreskriva att en viss andel av produktionen ska utgöras av bränd dolomit är en orimlig begränsning. Produkter av dolomit respektive kalk har olika användningsområde, och det är kundernas behov som styr produktionen. Fördelningen mellan olika produktionslinjer, som var och en ska uppfylla ställda villkor, blir en ytterligare komplicerande faktor i produktionsplaneringen, utan någon miljönytta kopplad till sig.

Även de tillämpliga BAT-slutsatserna nr 48 och 50 är tydliga med råvarans betydelse för utsläpp av TOC och CO.

Enligt motiveringen till miljöprövningsdelegationens beslut ska riktvärdet avseende CO vara 1 500 mg/Nm³, och avseende TOC 200 mg/Nm³, vilket avviker från vad anges i slutet. Felet i länsstyrelsens beslut bör rättas av mark- och miljödomstolen.

Vad gäller HCl har tillsynsmyndigheten föreslagit en villkorsnivå som inte alltid kan uppfyllas utan att släckt kalk används som absorptionsmedel. I miljöprövningsdelegationen föreslogs en nivå som för bränd dolomit ligger på 50 procent av vad som anges som högsta värde för normal nivå i BREF-dokumentet (s. 239 – BAT-slutsats saknas för annat än avfallsförbränning). Miljöprövningsdelegationens förslag ligger på 33 procent av uppgiften i BREF-dokumentet. Tillsynsmyndighetens förslag på nivå, dvs. 50 mg/Nm³ vid 11 % O₂, kan ändå godtas som slutligt villkor, under förutsättning att det gäller för 83 procent av dygnsmedelvärdena.

U4 – dioxiner, furaner och metaller (yrkande D)

Den senaste prövotiden avseende utsläppen av dioxiner, furaner och metaller löpte ut år 2013 och de villkor som fastställdes blev en del av det tidsbegränsade tillstånd som löpte ut den 31 mars 2017. Möjligheten att minimera dessa utsläpp är redan

utredd. Det finns inget behov att redan nu utvärdera dessa frågor på nytt. Dessutom har nya BAT-slutsatser offentliggjorts som enligt industriutsläppsförordningen gäller som föreskrifter för verksamheten.

För dioxiner och furaner finns BAT-slutsats nr 52, som gäller oavsett bränsle. Det ursprungliga yrkandet, $0,1 \text{ ng/Nm}^3$, överensstämmer med BAT-slutsatsen. Här noteras en stor spridning i resultat. Dioxiner mättes till ett lägsta värde om 0,006 och högsta om $0,084 \text{ ng/Nm}^3$, dvs. det högsta värdet motsvarar 84 procent av den föreslagna villkorsnivån.

Beträffande metaller finns BAT-slutsatser endast för avfallsförbränning. Inte heller andra referensvärden finns att tillgå. Därför yrkar bolaget på samma begränsningsvärde som gäller för avfallsförbränning. Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att marginalen till yrkade villkor vid ett par mättillfällen har varit mycket knapp.

Miljöprövningsdelegationen har i sin motivering anført att redovisade utsläppsmängder för år 2015 är väsentligt lägre än en beräkning baserad på de yrkade halt-nivåerna. De redovisade årliga utsläppsmängderna baseras emellertid på ett medelvärde från olika mättillfällen, vilka kan ha betydande variationer i resultat.

I 2013 års prövotidsutredning anfördes bl.a. följande avseende dioxiner, furaner och metaller.

Av tabell 2 framgår att BAT-nivå inte har innehållits avseende dioxiner vid rökgasrening med elfilter och att BAT-nivå för övrig metall överskreds kraftigt i samband med kraftigt överskridande av stoft 2011-10-03.

Vid användning av befintliga textilfilter har samtliga villkor och BAT-nivåer innehållits, förutom vid ett mättillfälle då övrig metall överskred BAT-nivå av oklar anledning. Vid övriga mättillfällen med textilfilter innehölls även den parametern med marginal.

Här konstaterades alltså att befintliga elfilter inte klarade BAT-nivåer avseende dioxiner eller nivåer avseende metaller i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall. För att komma till rätta med detta har textila stofffilter installerats på samtliga produktionslinjer.

SMA Mineral AB har till domstolen gett in prövotidsutredningen från år 2011.

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Villkor 6

SMA Mineral AB ändrade sitt yrkande efter det att ansökan bedömts komplett och hade skickats ut på remiss. Bolaget yrkade ursprungligen att följande villkor skulle föreskrivas.

Anläggningens huvudbränsle ska utgöras av stenkol. Vid kalkugnarna används även tjockolja eller produktifierad spillolja vid behov, t.ex. i samband med uppstart.

Därefter ändrade bolaget sitt yrkande till följande ”anläggningens huvudbränsle ska utgöras av stenkol. Vid kalkugnarna används även tjockolja eller produktifierad spillolja vid behov, t.ex. i samband med uppstart, haveri i kolmalningsanläggningen, eller av annat skäl, t.ex. ekonomi och resurseffektivitet”. I andra hand yrkades ändringen med tillägget ”[o]ljebaserade bränslen får innehålla max 1 % svavel.”

De uppgifter som SMA Mineral AB nu har lämnat har inte lämnats i samband med ansökan och har därför inte ingått i underlaget.

P1

Miljöprövningsdelegationens beslut innehåller ett skrivfel i beslutsmotiveringen på sidan 29 avseende halterna av CO och TOC. De halter som avses är i enlighet med beslutsmotiveringen under rubriken ”Uppskjutna frågor”, för CO-emissionen högst 1 300 mg/Nm³ och för TOC-emissionen högst 150 mg/Nm³.

Synpunkter

De slutliga villkor som SMA Mineral AB hänvisar till beslutades av miljöprövningsdelegationen den 24 februari 2014. Av beslutsmotiveringen framgår att kontinuerlig

mätning av den nya reningen är av största vikt för att få så bra underlag som möjligt inför den nya tillståndsprövningen under år 2017. Vidare bedömdes att de relativt generösa villkor som sattes som prøvotidsvillkor kan gälla som slutliga villkor under denna begränsade tid; som längst till den 31 mars 2017.

Den semikontinuerliga mätningen påbörjades i mars 2015. SMA Mineral AB anger i sitt bemötande att tiden för mätning har varit kort med tanke på långsiktiga variationer i stenråvarans sammansättning. En längre periods mätningar är nödvändigt för att få ett tillräckligt bra underlag för ett beslut om slutliga utsläppsvillkor och frågan ska därför skjutas upp.

INKOMNA YTTRANDEN

Mark- och miljödomstolen har inhämtat yttrande från Miljö- och byggnadsnämnden i Rättviks kommun.

Miljö- och byggnadsnämnden i Rättviks kommun har framfört önskemål om att SMA Mineral AB snarast byter ut fossila bränslen till förnybara samt att bolaget ska använda bästa möjliga teknik och vidta de försiktighetsmått som behövs för att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som förhindrar skada för människors hälsa samt miljön.

MÅLETS HANDLÄGGNING

Mark- och miljödomstolen har kungjort överklagandet.

DOMSKÄL

Några utgångspunkter för mark- och miljödomstolens prövning

Prövningen av villkor för miljöfarliga verksamheter ska ske med utgångspunkt i de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. I aktuellt fall omfattas anläggningen även av industriutsläppsförordningen (2013:250).

Mark- och miljödomstolen finner, i likhet med miljöprövningsdelegationen, att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken i dess lydelse före den 1 januari 2018. Miljökonsekvensbeskrivningen kan därför godkännas.

Eftersom verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen ska SMA Mineral AB redovisa en statusrapport som dessutom ska ges in med ansökan, vilket också har gjorts. Mark- och miljödomstolen instämmer i miljöprövningsdelegationens bedömning att statusrapporten uppfyller kraven i förordningen.

Dispens från BAT-slutsats nr 43

Rättslig reglering

Som konstaterats ovan omfattas anläggningen av industriutsläppsförordningen som utgör den svenska implementeringen av industriutsläppsdirektivet¹. Av industriutsläppsdirektivet framgår bland annat att så kallade BAT-slutsatser (Best Available Techniques) används som referens vid tillståndsprövning.

Enligt 1 kap. 8 § industriutsläppsförordningen ska utsläppsvärden i tillämpliga BAT-slutsatser gälla som begränsningsvärden för utsläpp från industriutsläppsverksamhet under normala driftförhållanden. Av 1 kap. 12 § industriutsläppsförordningen följer att BAT-slutsatser med begränsningsvärden gäller utöver villkor i tillstånd.

Enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen får miljöprövningsdelegationen ge dispens från ett begränsningsvärde som avses i 1 kap. 8 § samma förordning om det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller om de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa begränsningsvärdet. Dispensen ska förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar).

Villkor för utsläpp av stoft i rökgaser från linje 2

Miljöprövningsdelegationen har beslutat att ge dispens från BAT-slutsats 43 med villkor om visst begränsningsvärde för utsläpp av stoft i rökgaser från linje 2. SMA Mineral AB har överklagat villkoret och begärt ett högre begränsningsvärde.

Utsläppet av stoft i rökgaser från linje 2 härrör dels från förbränningen i pannan och dels från ventilationsluft som leds in i systemet under processen innan luften renas. Miljöprövningsdelegationen har beräknat ett begränsningsvärde som motsvarar de olika delflödenas ursprung och olika begränsningsvärden, eftersom dessa båda flöden regleras av olika BAT-slutsatser, genom att vikta stofthalten i utsläppet utan korrigering av syrehalt med andelen av flödet som härrör från de olika delflödena.

Enligt SMA Mineral AB tar inte denna beräkningsmetod tillräcklig hänsyn till tillskottet av stoft från ventilationsluften. Bolaget har därför föreslagit en beräkningsmetod enligt vilken endast flödet från förbränningen beaktas.

Enligt mark- och miljödomstolens bedömning är miljöprövningsdelegationens beräkningsmetod för begränsningsvärdet relevant i detta fall. Särskilt med hänsyn till att SMA Mineral AB:s föreslagna beräkningssätt innebär att tillskottet av stoft från ventilationsluften inte regleras överhuvudtaget. Vad bolaget i övrigt har anfört om ökade kostnader för byte av textilfilter m.m. ändrar inte domstolens bedömning. Sammantaget innebär det anförda att mark- och miljödomstolen instämmer i miljöprövningsdelegationens bedömning i denna del. Bolagets överklagande i denna del ska därför avslås.

Villkor 6

Miljöprövningsdelegationen har i villkor 6 begränsat SMA Mineral AB:s möjlighet att använda eldningsolja som bränsle i verksamheten. Begränsning innebär att eldningsolja endast får användas vid uppstart och som reservbränsle. Dessutom får endast olja som har en svavelhalt om maximalt 0,5 % användas. SMA Mineral AB anser att villkoret är omotiverat och att det i första hand ska upphävas och i andra

hand ändras på så sätt att bolaget tillåts använda eldningsolja med en svavelhalt som uppgår till maximalt 1 %. Bolaget menar att villkoret är omotiverat med hänsyn till att tillståndet innehåller ett villkor avseende utsläpp av SO₂.

Enligt mark- och miljödomstolens mening är det ur miljösynpunkt motiverat att utöver begränsning av SO₂-halten till luft även begränsa svavelhalten i eldningsoljan. SMA Mineral AB har framhållit svårigheter med att säkerställa tillgången till lågsvavelhaltig eldningsolja till en rimlig kostnad. Mot bakgrund av att tillståndet innehåller ett villkor som begränsar utsläppen av SO₂ och att eldningsoljan endast ska användas vid uppstart och som reservbränsle anser mark- och miljödomstolen att det inte är rimligt att föreskriva hårdare villkor än motsvarande bolagets andrahandsyrkande. Överklagandet ska därmed delvis bifallas och villkor 6 ska ändras på så sätt att eldningsolja med en svavelhalt på maximalt 1 procent får användas vid uppstart och som reservbränsle.

Uppskjutna frågorna U1 och U4

SMA Mineral AB har yrkat att villkoren U1 och U4 ska upphävas eftersom bolaget nyligen har utrett möjligheterna att minska halterna av CO, TOC och HCl (U1) respektive dioxiner, furaner och ett antal metaller (U4). Enligt bolaget har varken de tekniska eller ekonomiska förutsättningar ändrats på ett sätt som motiverar förnyade undersökningar av möjligheterna att begränsa utsläppen.

När det gäller *frågan om att upphäva villkoren U1 och U4 med hänvisning till en nyligen genomförd provotidsutredning* gör mark- och miljödomstolen följande bedömning.

SMA Mineral AB har redovisat utsläppsvärden genomförda under provotidsutredningen, se tabell s. 15. Utsläppsvärdena avser linje 2 och 3 för en period om ett och ett halvt år. Mark- och miljödomstolen bedömer att mätperioden varit relativt kort. Framförallt med hänvisning till att stora variationer i stenråvarans sammansättning påverkar utsläppen av CO, TOC och HCl. Detta motiverar enligt domstolens mening ytterligare provotid för att få tillräckligt med underlag för att bestämma

slutliga villkor för utsläpp i luft av CO, TOC och HCl. Bolaget bör därför åläggas att redovisa möjliga åtgärder för att ytterligare begränsa utsläppen. Sammantaget instämmer alltså mark- och miljödomstolen i miljöprövningsdelegations bedömning att det finns skäl att föreskriva utredningsvillkoret U1. Överklagandet ska i denna del följaktligen avslås.

När det gäller *den uppskjutna frågan om dioxiner, furaner och metaller (U4)* har SMA Mineral AB även hänvisat till BAT-slutsats nr 52.

Mark- och miljödomstolen finner i likhet med miljöprövningsdelegationen att BAT-slutsatserna för kalkindustri med avfall som bränsle inte är relevanta i förevarande fall. Enligt uppgift i miljökonsekvensbeskrivningen mäts dioxiner och metaller två gånger per år. Med hänsyn till att semikontinuerlig provtagning infördes år 2015 föreslås en periodisk kontrollmätning en gång per år. Enligt bolaget noterades en stor spridning i resultat men detta har åtgärdats genom att ett stofffilter installerats som komplement till det befintliga elfilter. Mot bakgrund av att det har varit en stor spridning i mätresultat och med hänsyn till att det rimligen behövs ytterligare mätningar för att kontrollera utsläppen efter installationen av stofffiltret är det enligt mark- och miljödomstolens mening dock motiverat med ytterligare provotid. Även i fråga om utredningsvillkoret U4 ska alltså bolagets överklagande avslås.

Provisoriska villkoret P1

Rättelse enligt 33 § ärendelagen

SMA Mineral AB har yrkat att mark- och miljödomstolen med stöd av 33 § ärendelagen ska rätta miljöprövningsdelegationens beslut i fråga om halterna för CO och TOC i det provisoriska villkoret P1.

En domstol får rätta ett avgörande som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av domstolens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende (se 33 § ärendelagen). Som bestämmelsen är utformad tillåter den endast domstolen att rätta fel i domstolens egna avgöranden. Mark- och miljödomstolen kan därför inte med stöd av 33 § ärendelagen rätta miljöprövningsdelegationens beslut. Det är inte

heller möjligt att rätta beslutet med stöd av 26 § förvaltningslagen (1986:223) då denna bestämmelse endast möjliggör för myndigheter att rätta sina egna beslut. Bolagets yrkande om rättelse ska därför avvisas.

CO och TOC

Enligt mark- och miljödomstolen saknas skäl att upphäva den uppskjutna frågan U1. SMA Mineral AB har yrkat att det provisoriska villkoret P1 ska upphävas i den del det avser CO och att utsläppsnivån för TOC ska ändras till högst 250 mg/Nm³ eftersom det annars kan vara svårt för bolaget att innehålla villkoret.

Mark- och miljödomstolen anser att utsläppet av CO inte bör vara helt oreglerade under provotiden. Villkoret i den del det avser CO ska således inte upphävas. Domstolen konstaterar vidare att de uppmätta utsläppshalterna som bolaget nu har redovisat med marginal underskrider de uppmätta dygnsmedelvärdena. Det finns enligt mark- och miljödomstolens mening därmed inte skäl att mildra det provisoriska villkoret för CO och TOC.

HCl

SMA Mineral AB har yrkat att det provisoriska villkoret P1 ska upphävas i den del det avser HCl och ersättas med ett slutligt villkor.

Mark- och miljödomstolen har ovan konstaterat att det finns skäl att ytterligare utreda utsläppen av HCl och vilka åtgärder som kan vidtas för att minska utsläppen. Enligt mark- och miljödomstolens mening utgör omständigheter som bolaget anfört inte skäl att i nuläget föreskriva ett slutligt villkor för HCl.

Med hänsyn till att det i bolagets miljökonsekvensbeskrivning framgår att de redovisade utsläppshalterna underskrider det av miljöprövningsdelegationen föreskrivna riktvärdet saknas det skäl att ändra det provisoriska villkoret P1. Överklagandet av det provisoriska villkoret P1 ska alltså i sin helhet avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 20 juli 2018.

Simon Rosdahl

Gisela Köthnig

I domstolens avgörande har tingsfiskalen Simon Rosdahl, ordförande, och tekniska rådet Gisela Köthnig samt de särskilda ledamöterna [REDACTED] och [REDACTED] deltagit. Föredragande har varit beredningsjuristen Alexandra Venander.

Miljöprövningsdelegationen

Beslut
2017-03-27

SMA Mineral AB
Box 329
682 27 FILIPSTAD

1 (34)
Dnr:551-3426-2016
Anl nr: 2031-131

Aktbilaga 22
NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4
INKOM: 2017-05-04
MÅLNR: M 2499-17
AKTBIL: 10

Tillstånd till produktion av kalkprodukter, Rättviks kommun

Anläggning:	Rättviks kalkverk	NACKA TINGSRÄTT
Fastighet/Kommun:	Gärdebyn 28:16 / Rättviks kommun	Ink 2017-05-04
Koordinater:	N 6752250 / E 509058 (SWEREF 99)	Aktbil 4 M 2499-17
Prövningsgrund:	26.90 (B) Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 12 500 ton kalk per kalenderår,	Aktbil 10
Övrigt:	39.90 (C) Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol per kalenderår enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)	

Beslut

Miljöprövningsdelegationen ger med stöd av 9 kap miljöbalken SMA Mineral AB (556206-3874) tillstånd till framställning av kalkprodukter på fastigheten Gärdebyn 28:16 i Rättviks kommun.

Tillståndet gäller för produktion per kalenderår av

- 140 000 ton bränd kalk och dolomit
- 30 000 ton släckt kalk
- 100 000 ton karbonatstensprodukter
- 25 000 ton kolpulver för externt bruk

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljöprövningsdelegationen ger med stöd av 1 kap 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250) dispens från begränsningsvärdet i gällande BAT-slutsats (Nr 42 i BAT-slutsatser gällande produktion av kalk, cement och magnesiumoxid) angående punktutsläpp av stoft från våtskrubber, samt anger att följande begränsningsvärde istället ska gälla för utsläpp av stoft från hydratverkets skrubber. Utsläpp av stoft får uppgå till högst 50 mg/m³ vid varje mättillfälle. Denna dispens gäller till och med den 31 juni 2019.

Miljöprövningsdelegationen ger med stöd av 1 kap 16 § industriutsläpps-förordningen bolaget dispens från begränsningsvärdet i gällande BAT-slutsats (Nr 43 i BAT-slutsatser gällande produktion av kalk, cement och magnesiumoxid) angående stoftutsläpp i rökgaser från ugnens förbränningsprocesser vid linje 2, samt anger att följande begränsningsvärde ska gälla för utsläpp av stoft från linje 2. Utsläpp av stoft får som dygnsmedelvärde uppgå till högst 8 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt. Denna dispens gäller till och med att det begränsningsvärde dispensen avser har ersatts med en ny BAT-slutsats.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Utsläpp av stoft till luft från produktionslinje 3 och 4 får inte överstiga 10 mg/Nm³ torr gas vid 11 % syrehalt i rökgasen räknat som dygnsmedelvärde och årsmedelvärde. Villkoret är uppfyllt om årsmedelvärdet och 83% av dygnsmedelvärdena under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet.
3. Utsläpp till luft från linje 2, 3 och 4 får som dygnsmedelvärde och årsmedelvärde inte överstiga följande, räknat som torr gas vid 11 % syrehalt:
 - a. NO_x-emissionen får uppgå till högst 800 mg/Nm³
 - b. SO₂-emissionen får uppgå till högst 400 mg/Nm³

Villkoret är uppfyllt om årsmedelvärdet och 83% av dygnsmedelvärdena under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet.

4. Mätning av stoft, NO_x, SO₂, TOC och HCl från filter i linje 2, 3 och 4 ska ske med semikontinuerlig mätning samt periodiska mätningar en gång per år.
5. Emissionen av stoft från textila filter för dammande verksamheter, andra än de från ugnens förbränningsprocesser, får inte överstiga 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt. Stoftutsläppen ska mätas minst en gång per år.

6. Huvudbränslet ska utgöras av stenkol. Eldningsolja med en svavelhalt på maximalt 0,5% får användas vid uppstart och som reservbränsle, t ex för underhåll och reparation av kolmalningsanläggningen.

7. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som begränsningsvärde utomhus vid bostäder än:

Vardagar kl 07-18	50 dB(A)
Nattetid kl 22-07	40 dB(A)
Övrig tid	45 dB(A)

Den momentana ljudnivån nattetid får som begränsningsvärde högst uppgå till 55 dB(A) vid bostäder.

Angivna värden ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Kontrollen ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller på tillsynsmyndighetens begäran.

8. Flytande kemiska produkter och farligt avfall ska lagras på ogenomsläpplig och invallad yta som är skyddad från nederbörd.

9. Verksamheten ska bedrivas på ett sådant sätt att damning och diffusa stoftutsläpp minimeras.

Tillsynsmyndigheten ges rätt att vid behov föreskriva ytterligare villkor i syfte att minska damning och diffusa stoftutsläpp. (Delegation)

10. Om verksamheten helt eller delvis upphör ska bolaget senast sex månader innan avveckling påbörjas ge in en plan för godkännande till tillsynsmyndigheten avseende omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till. (Delegation)

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor eller lämna sitt godkännande enligt följande.

- Åtgärder för att minimera damning och diffusa stoftutsläpp (villkor 9).
- Godkänna plan för avveckling av verksamheten (villkor 10).

Uppskjutna frågor

Med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 27 § miljöbalken skjuter miljöprövningsdelegationen upp avgörandet av slutliga villkor avseende följande frågor. Bolaget ska för att skapa ett tillräckligt underlag för bedömningen av slutliga villkor under provotiden genomföra följande utredningar.

U1 – Bolaget ska utreda och redovisa möjliga åtgärder för att minimera halterna HCl, CO och TOC från linje 2, 3 och 4. Redovisningen ska inkludera kostnader för olika åtgärder och det ska framgå vilka slutliga villkor som är möjliga att innehålla.

Under provotiden och till dess att miljöprövningsdelegationen har beslutat annat ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

P1 - Utsläpp till luft från filter i linje 2, 3 och 4 får inte överstiga följande värden som riktvärden och dygnsmedelvärden, räknat som torr gas vid 11 % syrehalt.

- CO-emissionen får uppgå till högst 1300 mg/Nm³
- TOC-emissionen får uppgå till högst 150 mg/Nm³
- HCl- emissionen får uppgå till högst 35 mg/Nm³

U2 - Bolaget ska utreda och redovisa tekniska och ekonomiska förutsättningar för att innehålla BAT-villkoret för stoft på <20 mg/Nm³ som dygnsmedelvärde från hydratverkets skrubber. Mätning ska ske vid minst sex tillfällen och med två mätningar per tillfälle.

U3 - Bolaget ska utreda och redovisa påverkan på mark och grundvatten till följd av utsläpp av dag- och spillvatten. Redovisningen ska innefatta följande:

- En beskrivning av hur spillvatten från verkstaden respektive uppsamlat dagvatten renas innan utsläpp innehållande en redogörelse för utformningen av infiltrationsanläggningen respektive stenkistan

samt oljeavskiljarens funktion, dimensionering och maximala belastning. Redovisningen ska ske med hjälp av text, ritning och skalenlig karta.

- Mark- och grundvattenförhållanden vid utsläpppunkterna.
- Resultat från provtagning av dag- och spillvatten innan utsläpp till mark. Proverna ska tas vid minst fem olika tillfällen och analyseras avseende pH, kolväten/olja och metaller.
- En bedömning av påverkan på mark och grundvatten utifrån resultat från utredning och provtagning.
- Möjliga alternativ till nuvarande hantering av dag- och spillvatten, inklusive kostnad.

U4 – Bolaget ska utreda och redovisa möjliga åtgärder för att minimera halterna dioxiner, furaner, tallium (Tl), kadmiumföreningar (Cd) kvicksilverföreningar (Hg), arsenik (As), antimon (Sb), bly (Pb), krom (Cr), kobolt (Co), koppar (Cu), mangan (Mn), nickel (Ni) och vanadin (V). Redovisningen ska inkludera kostnader för olika åtgärder och det ska framgå vilka slutliga villkor som är möjliga att innehålla. Mätning ska ske vid minst sex tillfällen.

Utredningarna med förslag till slutliga villkor och eventuella åtgärder som en följd av utredningarna ska lämnas till miljöprövningsdelegationen senast den 31 december 2018. Därefter kommer miljöprövningsdelegationen att besluta om slutliga villkor i dessa delar.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast den 1 april 2017 då tidigare tillstånd löper ut.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 28 § miljöbalken att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att beslutet i detta ärende ska delges genom kungörelse. Se vidare information i bilaga 1.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Ansökan föranleds av att nuvarande tillstånd löper ut den 31 mars 2017. Inga produktionsökningar eller omfattande förändringar planeras.

Tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 12 maj 2011 SMA Svenska Mineral AB tillstånd till fortsatt framställning av kalkprodukter vid anläggningen på fastigheten Gärdebyn 28:16 i Rättviks kommun i samma omfattning som i föreliggande ansökan. Miljöprövningsdelegationen fastställde slutliga villkor för utsläpp till luft från anläggningen den 24 februari 2014.

Samråd

Den 11 juni 2015 höll bolaget samråd med representanter från Länsstyrelsen i Dalarnas län, Rättviks kommun och Dala vatten- och avfall. Samma dag höll bolaget samråd med allmänheten och närboende.

Information till allmänheten om planerad miljöprövning samt inbjudan till muntligt och skriftligt samråd publicerades i Dala-Demokraten, Falukuriren, Borlänge tidning, Nya Ludvika tidning, Södra Dalarnas tidning och i annonsbladet Rättviksnytt. Särskild inbjudan skickades till fastighetsägare inom ca en kilometers radie från verksamheten ca två veckor innan samrådsmötet.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till miljöprövningsdelegationen den 23 mars 2016. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i Post- och Inrikes Tidningar, Dala Demokraten samt Dalarnas Tidningar utom Mora Tidning i december 2016. Ansökan remitterades till Naturvårdsverket, Dala Vatten och Avfall AB, Länsstyrelsen i Dalarnas län i egenskap av tillsynsmyndighet samt

Miljö- och byggnadsnämnden och Räddningstjänsten i Rättviks kommun. Handlingarna har hållits tillgängliga för allmänheten hos aktförvararen, Kommunkansliet i Rättvik. Yttranden har kommit in från länsstyrelsens tillsynsfunktion, Miljö- och byggnadsnämnden i Rättvik, Dala Vatten och Avfall AB samt Räddningsavdelningen i Rättviks Kommun. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan

Yrkanden

SMA Mineral ansöker om tillstånd enligt miljöbalken för verksamheten på fastigheten Gärdebyn 28:16 i Rättviks kommun, för produktion av bränd kalk och bränd dolomit, släckt kalk och karbonatstensprodukter samt produktion av kolpulver för kalkverkets hela behov av bränsle och även för leveranser till intressenter. Bolaget ansöker om en årlig produktion av högst 140 000 ton bränd kalk och bränd dolomit, 30 000 ton släckt kalk och 100 000 ton karbonatstensprodukter. Årliga leveranser av kolpulver för intressenter utanför Rättviks kalkverk får uppgå till maximalt 25 000 ton.

SMA yrkar att miljöprövningsdelegationen förordnar att tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft.

Bolaget yrkar även om att den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

Åtaganden

Ljudnivåmätning ska ske om klagomål om buller framförs från närboende efter anmodan av tillsynsmyndigheten. SMA Mineral AB avser att hålla eventuella bulleremissioner på så låg nivå det är möjligt. Skulle besvär uppstå kommer åtgärder vidtas i den mån det är rimligt.

Om klagomål på oangenäm lukt inkommer, kommer bolaget att undersöka de åtgärder som kan anses rimliga för att eliminera problemet.

Förslag till villkor

SMA Mineral AB föreslår att följande villkor ska gälla för sökt verksamhet:

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad bolaget angivit i denna ansökan eller i övrigt åtagit sig.
2. Utsläpp till luft från filter i linje 2, 3 och 4 får inte överstiga följande värden som gäller som begränsningsvärden* uttryckta som dygnsmedelvärden om inte annat anges. Mätning sker med semikontinuerlig mätning av rökgasernas sammansättning samt periodiska mätningar 1 gång/år.
 - Stoffemissionen från filter i linje 2 (stort textilfilter ofta benämnt råstensfilter) får inte överstiga 10 mg/Nm³ tg (vid aktuell syrehalt).
 - Stoffemissionen linje 3 och 4 får inte överstiga 10 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
 - NO_x-emissionen får inte överstiga 800 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
 - SO₂-emissionen får inte överstiga 400 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
 - HCl-emissionen får inte överstiga 50 mg/N m³ tg vid 11 % O₂.Följande villkor gäller som begränsningsvärde* vid mätning en gång per år och linje:
 - Emissionen av dioxiner och furaner får inte överstiga 0,1 ng/Nm³ tg vid 11 % O₂.
 - Emissionen av summa tallium (Tl) och kadmiumföreningar (Cd) får inte överstiga 0,05 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
 - Emissionen av kvicksilverföreningar (Hg) får inte överstiga 0,05 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
 - Emissionen av summa arsenik (As), antimon (Sb), bly (Pb), krom (Cr), kobolt (Co), koppar (Cu), mangan (Mn), nickel (Ni) och vanadin (V) får inte överstiga 0,5 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
 - Emissionen av stoft från övriga filter – processfilter i kolanläggning, ventilationsfilter kalksortering och kolanläggning, hydratverkets filter från vindsikt – får inte överstiga 10 mg/N m³ vg.
 - Emissionen av stoft från hydratverkets skrubber får inte överstiga 50 mg/m³ vg. Begränsningsvärdet för skrubbern gäller som utredningsvillkor till dess att prövningsmyndighet beslutar annat. Bolaget ska senast den 31 december 2018 lämna en utökad redovisning till

miljöprövningsdelegationen avseende tekniska och ekonomiska möjligheter att innehålla begränsningsvärde enligt BAT-slutsats 1.3.6.2, våtskrubber/kalksläckningsutrusning.

3. Anläggningens huvudbränsle utgörs av stenkol. Vid kalkugnarna används även tjockolja eller produktifierad spillolja vid behov, t ex i samband med uppstart, haveri i kolmalningsanläggning, eller av annat skäl, t ex ekonomi och resurseffektivitet.
4. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som begränsningsvärde utomhus vid bostäder än:

Vardagar kl 07-18	50 dB(A)
Nattetid kl 22-07	40 dB(A)
Övrig tid	45 dB(A)

Den momentana ljudnivån nattetid får som begränsningsvärde högst uppgå till 55 dB(A) vid bostäder.
5. Installerade oljeavskiljare på området omfattas av bolagets system för förebyggande underhåll, anläggningarna ska besiktigas och installerat larm (hög oljenivå) funktionsprövas 1 ggr/ 3 månader.
6. Förvaring av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på tät, invallad yta under tak/nederbördsskydd.
7. Hantering av kemiska produkter och farligt avfall ska ske så att utsläpp till mark, vatten och luft motverkas. Vid risk för spill ska hantering ske på tät yta så att spridning till mark och vatten förhindras. Spill från hantering av farligt avfall ska omgående samlas upp och tas omhand som farligt avfall. Anmälan ska ske till tillsynsmyndigheten vid dessa tillfällen
8. Kontinuerligt arbete för att minska den diffusa damningen från området ska ske. Om problem med damning eller lukt skulle uppkomma ska åtgärder vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten.
9. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Kemiska produkter och farligt avfall ska då tas om hand. Bolaget ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om det finns förorenade områden.

* Villkor avseende en parameters dygnsmedelvärden anses uppfyllt när minst 83 % av dygn i drift under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet. Anmälan ska lämnas till tillsynsmyndigheten i det fall färre än 83 % av produktionslinjens dygnsmedelvärden under kalenderåret uppfyller begränsningsvärdet.

* Överskridande av begränsningsvärde vid periodisk besiktning ska anmälas till tillsynsmyndigheten.

I andra hand yrkas i fråga om koloxid att nytt villkor för utsläpp av koloxid sätts till 1700 mg/Nm³ vid 11 % O₂ som dygnsmedelvärde.

I tredje hand yrkas i fråga om oljebaserade bränslen att villkoret 3 ovan kompletteras med att "Oljebaserade bränslen får innehålla maximalt 1 % svavel."

Ansökan om dispens från begränsningsvärden

Bolaget ansöker om dispens från BAT 42 i fråga om hydratverkets skrubber och yrkar istället att stoftemissionen från skrubbern inte får överstiga 50 mg/m³ våt gas. Som grund åberopar bolaget att det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper skulle medföra oproportionerligt höga kostnader, jämfört med miljönyttan, att följa begränsningsvärdet.

Bolaget ansöker i fråga om linje 2 om dispens från BAT 43 och yrkar istället att stoftemissionen inte får överstiga 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrehalt. Som grund åberopar bolaget att det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper skulle medföra oproportionerligt höga kostnader, jämfört med miljönyttan, att bygga om anläggningen på ett sätt som separerar rökgaser från ventilationsluft.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Av ansökningshandlingarna framgår bland annat följande:

Rättviks kalkverk har producerat kalk på platsen sedan mitten av 50-talet. Anläggningen producerar bränd och släckt kalk, bränd dolomit samt kalkstensprodukter.

Lokalisering och planförhållanden

Verksamheten ligger på fastigheten Gärdebyn 28:16, strax norr om Rättviks tätort i Rättviks kommun.

Det finns ingen detaljplan eller fördjupad översiktsplan som inkluderar fastigheten. Nuvarande och planerad verksamhet strider inte mot gällande översiktsplan.

Nuvarande verksamhet

Tidsbegränsat tillstånd finns för produktion av 140 000 ton bränd kalk och dolomit, 30 000 ton släckt kalk samt 100 000 ton karbonatstensprodukter per år.

Kalkstensförsörjningen sker med lastbilar från Jutjärnsbrottet, beläget ca 1,5 mil norr om kalkverket, samt genom inköp av dolomitsten från extern leverantör. Råvaran kommer in med lastbil med släp och tippas i inlastningsfickor för att sedan transporteras på band för siktning och sortering till fraktioner mellan 0-70 mm.

Det finns fyra produktionslinjer, en är avställd, tre linjer är i drift där bränning av kalk/dolomit sker i roterugnar som eldas med kolpulver. I ugnarna möter stenråvara rökgaser från bränslet under det att stenråvara, och i utloppsänden produkt tumlas i den roterande ugnskroppen. Kalcineringsreaktionen ($\text{CaCO}_3 + \text{värme} \rightarrow \text{CaO} + \text{CO}_2$) sker med ökande reaktionshastighet vid temperaturer överstigande ca 900 C °. I Rättviks kalkverk är produktens temperatur drygt 1200 C ° vid utloppet ur kalkugnen.

Rökgaserna används för torkning av inkommande stenråvara och för torkning av stenkol i samband med malning till kolpulver. Därtill kommer att varmluft från ugnshallen används för att värma andra anläggningsdelar, t ex kol i kolfickor.

Den heta produkten kyls i kalkkylare i utloppet från kalkugnen, där förvärmning av förbränningsluft sker för ökad bränseleffektivitet.

Bränslet till kalkugnarna är i normalfallet stenkol och tjock eldningsolja används som uppstartsbränsle och vid driftstopp i kolkvarnen.

För produktion av släckt kalk finns en kalkhydratiseringsanläggning med en årskapacitet på ca 30 000 ton. I hydratverket släcks bränd kalk med vatten och bildar släckt kalk (kalciumhydroxid, $\text{Ca}(\text{OH})_2$). Bränd kalk upptar under reaktionen en del av vattnet och värme utvecklas, vilket resulterar i att viss del av vattnet avgår till luft som vattenånga.

Slutprodukten transporteras för lagring i silos, varifrån utlastning sker till flak- och bulkbilar, även förpackning i storsäck förekommer.

Till följd av verksamheten på kalkverket uppstår utsläpp av stoft, svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x), koldioxid (CO₂) och kolväteföreningar till luft. Rökgas- och stoftrening sker via elfilter eller våt-torr rökgasrening innan slutrening sker med textilfilter. Helä anläggningen är dammkapslad med utsug till textilfilter. Stoff från filter används idag för fyllnad av Osmundsbergsbrottet.

Utsläpp av stoft i rökgaserna från kalkugnarna övervakas kontinuerligt med mätning av halt stoft i rökgaskanalerna. Utsläpp av CO, TOC, NO_x, SO₂ och HCl mäts semikontinuerligt. Semikontinuerlig mätning innebär att mätningen av rökgaserna från de tre kalkugnarna fördelas cykliskt i tid på så vis att ca 1/3-del av FTIR-instrumentets tillgängliga mättid fördelas på var kalkugn, dvs i perioder om totalt 15-18 min/timme och kalkugn. Periodiska mätningar genomförs avseende rökgasernas innehåll av bl a metaller, dioxiner och furaner.

Processvatten används för tillverkning av släckt kalk samt kylvatten relaterat till rökgasreningen. Vattnet tas från tre brunnar på fastigheten samt köps in från det kommunala nätet. Kylvattnet tas från egen borrhål brunn. För produktion av släckt kalk används kommunalt vatten pga höga renhetskrav.

Under processen uppstår restprodukter i form av bränd och icke-bränd kalk samt filterdamm. Restkalken och dammet transporteras med lastbil till Boda kalkverk ca 20 kilometer norr om Rättviks kalkverk, där det tillförs Osmundsbergsbrottet.

Verksamheten är av sådant slag att det inte förekommer någon större användning av kemikalier. De som förbrukas i störst mängd är tjock eldningsolja av typen EO-5, hydraulolja och smörjfett samt diesel till arbetsmaskiner.

Enklare service, tvätt och tankning av egna arbetsmaskiner och fordon som används i verksamheten sker på fastigheten.

Produktionen drivs dygnet runt, med avbrott för reparationer och semestrar.

Planerad verksamhet

Inga större produktionsförändringar kommer att ske, då verket inför föregående tillståndsansökan gjorde flertalet produktionsoptimeringar för tillverkningen av bränd och släckt kalk.

Förfrågningar har förekommit från externa intressenter om eventuellt köp av kolpulver. Koncernens andra kalkverk kan beroende av omvärldsfaktorer komma att konverteras till kolbränsle. Befintlig mal- och torkningskapacitet i Rättvik kan därför eventuellt behöva utnyttjas i framtiden för SMA-koncernens, men även externa behov.

Miljökonsekvensbeskrivning

Utsläpp av vatten

Kylvatten som används i processen avgår som vattenånga eller omhändertas som vått slam. Till kalkhydratiseringsanläggningen åtgår vatten som avgår som vattenånga då bränd kalk omvandlas till släckt kalk. Inget avloppsvatten uppstår från någon av processerna.

Spillvatten från verkstad och tvätthall för fordon passerar sedimentationsbrunn och oljeavskiljare med larm före infiltration. Oljeavskiljarnas funktion kontrolleras och säkerställs genom att de ingår i underhållsrutinerna för kalkverket.

Bevattning vid lagring av kol förekommer under sommaren för att undvika damning. Dagvatten från asfalterade ytor avleds till dagvattenbrunnar som är kopplade till infiltrationsbäddar på området.

Vattenprov tas enligt kontrollprogram regelbundet från vatten i kalkverkets brunn. Någon påverkan av verksamheten vid kalkverket kan inte utläsas av resultaten från dessa mätningar.

Buller

Buller alstras från flera källor inom verksamhetens områden. Intern trafik med arbetsfordon samt in- och utgående godstransporter utgör de mest ljudalstrande aktiviteterna. Viss bullerremission erhålls från fläktar, men bullernivåerna från dessa är låga och uppfattas inte som störande.

Lukt

Verksamheten är av sådan karaktär att lukt sällan uppkommer. Lukt som eventuellt skulle kunna verka obehaglig för närboende och andra inom området vistanades personer är från förbränningen.

Utsläpp till luft

De utsläpp till luft som verksamheten ger upphov till under produktion är

- Koloxider, kväveoxiden och kolväten vid förbränning i ugnarna.
- Kalkdamm vid krossning och hantering av kalk och kalksten.
- Svaveldioxid vid förbränning av kol och olja samt då kalksten bränns.

- Saltsyra då kalksten bränns.
- Metaller från kalksten och bränsle. Tungmetaller frigörs då råvaran bränns.
- Dioxin vid förbränning.

Tabell 1 och 2

Årliga utsläpp vid maximal produktion och vid utsläpp på nivån för yrkade villkor enligt ansökan samt beräknade utsläpp vid aktuell produktion 2015.

Tabell 1

	Specifikt flöde Nm ³ /h/ton		Prod. ton/år	HCl ton/år	NOx ton/år	SO ₂ ton/år	TOC ton/år	CO ton/år	Stoft ton/år	
	kalk	Nm ³ /h tg								
Rökgaser, drifttid 8760 timmar/år										
Linje 2	5650	110000	110000	46667	20	211	105	66 NA	10	
Linje 3 och 4	5650	56500	62150	93333	40	422	211	132 NA	5	
Luf/vattenånga		Drifttid h	Flöde Nm ³ /h							
Kalksortering		8760	60000						5	
Hydratverk filter, honsortell ut från vägg		6667	2800	30000					0,2	
Scrubber hydratverk		6667	2800						0,93	
Kolkväm		5400	15000						0,81	
Kolkväm ventilation		5400	10000						0,54	
Summa vid ansökt produktion				170000	59	633	316	198 NA	23	
Uppmätta och beräknade Utsläpp 2015				80127	6	153	97	36	361	7
Tröskelvärde					10	10	150	5	500	50

NA = Företaget har inte yrkat på villkor för CO, beräkning av utsläpp vid maximal produktion och vilkorsgiven halt kan därför inte göras.
Röd text = rapporterat i emissionsdeklaration

Tabell 2

	Dioxiner och furaner g/år	Kadmium och tallium kg/år	Kvicksilver Hg kg/år	Övriga metaller Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V kg/år
		Cd+ Tl		
Summa vid ansökt produktion	0,08	40	40	396
Uppmätta och beräknade Utsläpp 2015	0,006	0,12	0,11	61,45
Tröskelvärde	0,001	0,1	0,1 NA	

NA = ej tillämpligt för gruppen metaller. Enskilda metaller som dominerat,
Röd text = rapporterat i emissionsdeklaration

Tabell 3

Dygnsmedelvärden från semikontinuerlig mätning av CO, TOC och HCl i rökgaserna under perioden mars 2015 till och med september 2016.

CO - mg/Nm3 vid 11 % O2	Percentil			
	Medel	50%	83%	90%
Linje 2*	974	811	1262	1570
Linje 3*	1118	1024	1370	1483
Linje 2	702	630	936	1299
Linje 3	892	894	1172	1416

TOC - mg/Nm3 vid 11 % O2	Percentil			
	Medel	50%	83%	90%
Linje 2*	92	73	134	168
Linje 3*	107	88	163	194
Linje 2	68	49	91	144
Linje 3	80	61	115	170

HCl - mg/Nm3 vid 11 % O2	Percentil			
	Medel	50%	83%	90%
Linje 2*	20	15	30	45
Linje 3*	28	22	41	54
Linje 2	14	10	18	33
Linje 3	22	17	27	45

*) 20 % av de lägsta värden undantagna = produktion av bränd dolomit ger lägsta utsläpp. Produkten har producerats under ca. 20 % av produktionstid.

Utsläpp av CO, TOC och HCl från kalkugnarna är beroende av sammansättningen av lokalt tillgänglig stenråvara. Utsläpp av HCl är även beroende av val av bränslen. Variationerna är betydande över tid.

Övriga utsläpp till luft är emissioner från interna transporter och lastbilstransporter till och från verksamheten.

Luftutsläppen kommer inte att öka vid planerad verksamhet då ingen ökad produktion föreslås. Det planeras inte heller för några nya utsläppspunkter.

Spridningsberäkningar är utförda med förutsättningen att kalkverket producerar på yrkad maximal produktionsnivå och med utsläpp motsvarande yrkade villkor. Resultat av beräkningarna visar att miljökvalitetsnormer för NO_x, PM10 och SO₂ innehålls i ogynnsammaste beräkningspunkt.

Påverkan på vatten

Verksamhetens troligaste recipient, med avseende på det topografiska läget, är Siljan i vilken Enån mynnar. Siljan ligger ca 4 km från nuvarande och planerad verksamhet och Enån som närmast ca 1 km.

Enligt SGU:s brunnsarkiv finns ett fåtal enskilda brunnar intill verksamheten, det anses dock inte som troligt att de skulle påverkas negativt av nuvarande eller planerad verksamhet.

Transporter

Transport av råvara, färdig produkt, avfall och restprodukter sker med lastbil. I övrigt sker persontransporter med bil och interna transporter med arbetsmaskin. Det totala antalet transporter var 113 under 2014, med sökt tillstånd beräknas antalet transporter till 257. I jämförelse med nuvarande tillstånd kommer transportbehovet att öka, då man vid sökt tillstånd tar hänsyn till det planerade transportbehovet beträffande transporter med kolpulver till interna och externa kunder.

Bränsle

För uppvärmning av ugnarna används stenkol och tjock eldningsolja med 0,4-0,5% svavelhalt.

Kol är det bränsle som med marginal är kostnadsmässigt överlägset övriga tänkbara bränslen. Olja har blivit väsentligt billigare på senare tid, men kan ännu inte konkurrera med kol och används endast som uppstartsbränsle.

Biobränslen som t ex träpellets är väsentligt dyrare avseende rörlig kostnad och innehåller även mer kväve, vilket ger högre utsläpp av NO_x jämfört med kol och olja. Biobränslen har något lägre halt av svavel än kol, men svavelutsläpp i form av SO₂ är även till stor del beroende av stenråvarans sammansättning och flambild. Därtill är biobränsle som träpellets och träpulver än mer brand- och explosionsfarligt än kolpulver. Betydande och mycket kostsam ombyggnation av befintliga bränslesystem som lager, malning, distribution, brännare etc. krävs för konvertering till sådant bränsle.

Energiförbrukning

Elförbrukningen består av el för drift av rökgasrening samt dammsug, uppvärmning av lokaler och el till verkstadsdrift. Beräknad årsförbrukning av el är ca 9 GWh.

Tack vare de produktionsoptimeringar bolaget genomfört har el- och oljeförbrukningen minskat per producerat ton och energiförbrukningen ligger på en förhållandevis låg nivå inom BAT-intervallet för långa roterugnar (LRK).

Belysningen i lokalerna är rörelseaktiverad. Värme från roterugnarna används för att torka kol vid malning och att värma upp kollager i källaren.

Värmen i de rökgaser som inte förbrukas för torkning av stenråvara och kol är en tänkbar potential för fjärrvärmeproduktion av ca 16-20 000 MWh/år. Bolaget har tidigare försökt nyttiggöra denna energi men på grund av bristande funktion hos värmeväxlaren stoppades verksamheten. Idéer för fungerande värmeväxlare för fjärrvärmeproduktion har övergripande värderats, men fungerande lösning har ännu inte identifierats. SMA avser återuppta arbetet med värmeåtervinning/effektivisering när rökgasreningsanläggningarnas funktion med rimlig säkerhet överensstämmer med fastlagda begränsningsvärden.

SMA har även tidigare värderat möjligheterna att sänka ugnarnas energiförbrukning genom installation av stenfövärmare och konvertera ugnarna till typ "Preheater Rotary Kiln" PRK enligt CLM Bref. Resultatet av studien visade otillräcklig lönsamhet för sådan investering i anläggningen.

Biprodukter

Under kalktillverkningen uppkommer biprodukter i form av råmaterial som siktas bort innan förbränning, kasserad bränd kalk och dolomit, griess (bränd kalk som ej går att släcka) samt stoft som fångats upp av textiltfiltret vid rökgasreningen. Till biprodukterna hör också stoft från filter som förhindrar damning vid stenhantling och utlastning.

Biprodukterna säljs och används för olika ändamål som t ex markstabilisering vid väg och järnvägsbyggen, minimering av fosforläckage till Östersjön från jordbruksmark, neutralisering av vatten och täckning av deponier etc. Det har hittills inte varit möjligt att uppnå balans mellan fallande mängder av restprodukter och efterfrågan, produkterna förs därför i varierande omfattning till Osmundsbergsbrottet. År 2014 uppgick mängderna restprodukter till ca 8 200 ton filterstoff, ca 3 800 ton bränd produkt, 700 ton griess samt 3 700 ton stenråvara.

Avfall

Avfall som uppkommer i verksamheten utgörs av wellpapp, papper, träemballage, övrigt brännbart material, deponi och farligt avfall.

Det farliga avfall som verksamheten ger upphov till är bl a spilloljor, oljefilter, oljeförorenade trasor och absorbenter, aerosoler, lysrör, batterier samt elavfall.

Kemikalieförvaring

Oljor, drivmedel och övriga kemikalier förvaras invallade enligt gällande regler. Cisternerna är påkörningsskyddade och vid platsen för påfyllning är ytan hårdgjord och absorptionsmedel finns nära till hands.

Lokalisering och omgivningsförhållanden

Fastigheten där verksamheten är lokaliserad angränsar till skogsmark i alla väderstreck. Närmsta bebyggelse ligger ca en kilometer öst om verksamhetsområdet, ca en kilometer sydväst om verksamhetsområdet ligger ett område med mindre industri- och affärsverksamhet.

Enligt SGU:s karttjänst "berggrund" samt "jordarter" utgörs berggrunden i området av kalksten, lerskiffer och sandsten från olika tidsperioder och jordarten utgörs av isälvsediment.

Närmsta större ytvattenförekomst är Siljan som ligger ca fyra kilometer väster om verksamhetsområdet. Enån och Österängsåån ligger väster respektive öster om verksamhetsområdet.

Verksamheten ligger på ett stort grundvattenmagasin av sand- och grusförekomst som förser Rättviks tätort med dricksvatten. Rättviks vattentäkt ligger strax sydväst om verksamhetsområdet.

SMA Mineral har utfört en markundersökning inom verksamhetsområdet med tyngdpunkt på områdena där förhöjd risk för förorening förelåg. Provtagning skedde vid den avslutade deponin, upplaget för jordbrukskalk, oljecisternerna och vid stenkolsupplaget. Markundersökningen visade inga tecken på förorenade områden inom verksamhetsområdet.

En statusrapport beträffande mark i området har upprättats. Statusrapportens sammanfattande omdöme är att verksamheten inte är av någon större risk varken ur historiskt eller nutida perspektiv.

Lokaliseringen styrs av teknisk möjlighet och lämplighet med tanke på resursutnyttjande av befintliga verksamheter och byggnader. Bolaget bedömer att flytt av verksamheten till en annan plats är ekonomiskt och miljömässigt omotiverat.

Riksintressen och skyddade områden

Verksamhetsområdet ligger inom riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv som båda härrör till Siljansområdet. Verksamhetsområdet gränsar till riksintresse för naturvård som härrör till Gärdsjöfältet- Ockrandalgången- Enån.

Det bedöms inte som att planerad verksamhet kommer att påverka riksintressena negativt, då verksamheten redan pågår på fastigheten och har pågått under en längre tid.

Det har nyligen beslutats om en naturreservatsbildning intill verksamhetsområdet för Rättviks kalkverk. Det blivande naturreservatet har uppmärksammats då området är en ravinbildning med såväl naturvärden som friluftsvärden. Reservatet sammanfaller med riksintresse för naturvård som härrör till Gärdsjöfältet-Ockrandalgången-Enån.

I övrigt finns inga skyddade områden såsom naturreservat, djur- och växtskyddsområden eller kulturresevat som kan påverkas av verksamheten. Det finns enligt Skogsstyrelsen kartverktyg "Skogens pärlor" nyckelbiotoper norr, öster och väster om verksamhetsområdet samt områden med naturvärde norr och sydost om verksamhetsområdet. Planerad verksamhet anses inte påverka de utvalda områdena negativt, då verksamhet pågått under flertalet år.

Enligt Riksantikvarieämbetets "Fornsök" finns inga fornlämningar i närheten av verksamheten.

Enligt Artportalen kan eventuella rödlistade arter påträffas i närheten av verksamhetsområdet. Inga planer finns att utöka verksamheten där de skyddsvärda svamparna och lokaler av mosippa påträffats.

Hänsynsreglerna

Bolaget har i tillståndsansökan redogjort för miljöbalkens hänsynsregler och hur dessa beaktas.

BAT-slutsatser gällande kalkindustrin

Bolaget har i tillståndsansökan redogjort för hur BAT-slutsatserna beaktas. Bland annat framgår att:

- Verksamheten är certifierad enligt ISO 9001 och 14001,
- Slutsatserna avseende energiförbrukning uppfylls,

- Maskiner monteras och drivs med syfte att minimera vibrationer och ljud så långt det är möjligt. Speciellt beaktas sådana aspekter vid nya installationer,
- Processerna styrs och övervakas kontinuerligt avseende syreöverskott i rökgaserna och bränsleflöden. Därigenom säkerställs god förbränning av bränsle och hög och stabil produktkvalitet samt så långt möjligt stabila förhållanden avseende rökgasernas sammansättning,
- Dammskapande verksamheter är inkapslade. Råvaru- och produktsilon är slutna, ställda under undertryck och försedda med filter,
- Med syfte att begränsa utsläpp av gasformiga föroreningar gäller att alla bränslen och råvaror som tillförs kalkugnarna är kontrollerade avseende sammansättning. Bränslen har specificerad sammansättning och värmevärde. Råvaror specificeras avseende sammansättning och att berget kontrolleras med kemiska analyser inför brytning.

Yttranden

Länsstyrelsen, tillsynsfunktionen

- Länsstyrelsen ställer sig frågande kring de beräknade utsläppsmängderna (av de ämnen som framgår av utredningsvillkor 4) som bolaget redovisat. Dessa står inte i relation till produktionsmängden och anses därför vara orimliga. Länsstyrelsen anser att det beräknade utsläppen per ämne borde multipliceras med två för att hamna i relation till de uppmätta och beräknade utsläppsmängderna under 2015.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget beskriver hur utsläppsmängderna beräknats och anför att det inte delar länsstyrelsens uppfattning att beräknade utsläppsnivåer är orimliga.

- Länsstyrelsen anser att en parameter för koloxid skall finnas med i tillståndet eftersom det finns BAT-slutsatser kring detta. Utifrån tidigare uppmätta värden under 2015 föreslår därför tillsynsmyndigheten ett villkor på 1500 mg/Nm³.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Förslaget innebär att vid en väsentligt ökad andel producerad bränd kalk (i förhållande till bränd dolomit) uppfyller inte linje två villkoret (90:e percentilen med 20 % bränd dolomit är 1570 mg/Nm³).

Applicerbara tekniker att minska emissionerna av koloxid som härrör från kolväten i stenen saknas. Vidare är tiden med erfarenhet av semikontinuerlig mätning av rökgasernas sammansättning kort. Enda möjligheten för bolaget att med säkerhet uppfylla föreslaget villkor är således att alltid ha en viss andel bränd dolomit i produktionsmixen på en produktionslinje.

Koloxid är giftigt, men ämnet oxideras tämligen omgående i atmosfären till koldioxid som inte har giftverkan och utgör därför ingen speciell miljörisk förutom som växthusgas. Villkorsförslaget från länsstyrelsen saknar stöd i CLM Bref (BAT-referensdokument för produktion av kalk, cement och magnesiumoxid) och BAT-slutsatser. Vidare är förslaget satt utan säkerhetsmarginal.

För fallet att ett begränsningsvärde trots skäl ovan ändå bedöms nödvändigt att införa, anser bolaget att en betydande marginal behövs jämfört det statistiska underlaget för att inte rådande osäkerhet om råvarans beskaffenhet ska hindra att villkoret efterlevs, t ex en halt av 1700 mg/Nm³ vid 11 % O₂.

- Gällande dispens avseende begränsningsvärde för stoft från hydratverkets skrubber anser tillsynsmyndigheten att dispens kan ges, med motivering att bolaget redovisat ekonomiska svårigheter för ombyggnation samt att miljökvalitetsnormerna för luft i omgivningen hålls enligt spridningsberäkningar. Däremot tycker tillsynsmyndigheten att frågan ska vara ett utredningsvillkor där alternativa metoder eller tekniska lösningar ska beaktas och utredas ytterligare och redovisas till tillsynsmyndighet.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget finner att länsstyrelsens förslag är godtagbart och föreslår att redovisning av tekniska och ekonomiska konsekvenser av möjliga alternativ för att nå stoftutsläpp på BAT-nivå (BAT 1.3.6.2) ska lämnas till miljöprövningsdelegationen senast den 31 december 2018.

- I tillståndsansökan skriver bolaget under punkt 3 att anläggningens huvudbränsle utgörs av stenkol och under uppstart av kalkugnar används även tjockolja eller produktifierad spillolja. Ett villkor på svavelinnehåll bör sättas, rimligen behålla tillåten halt i nuvarande tillstånd daterat den 12 maj 2011. Definitionen av uppstart bör beaktas, så att bolaget inte tänker använda olja en längre tid.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget redogör för olika faktorer som medför ett varierat behov av olja. Bolaget anför vidare att förbränning av olja ger lägre utsläpp av koldioxid (växthusgas) än kol vid samma produktionstakt av bränd kalk eller dolomit. Förbränning av olja ger heller inte ökade utsläpp av övriga utsläppsp parametrar jämfört med kol, snarare gäller motsatsen. En reglering av andelen olja medför onödig begränsning av bolagets möjligheter att styra produktion och ekonomi utan att ge positiv miljönytta. Bolaget föreslår därför fortsatt att förbrukad mängd olja fritt får avgöras av bolaget från tid till annan.

Utöver begränsningsvärdet i avgaserna är det inte nödvändigt att införa en begränsning av svavelinnehåll i bränslet. Sådan begränsning skulle utgöra en orimlig begränsning av företagets möjligheter att styra produktion avseende produktkvalitet, ekonomi och därtill utan att ge någon positiv miljönytta. Bolaget vidhåller därför att reglering av utsläppen av svavel ska göras endast avseende rökgaser i skorsten, alternativt att svavelhalten i oljebränslen begränsas till max. 1 %.

- Statusrapporten är inlämnad sedan tidigare till tillsynsmyndigheten och ärendet är avslutat. Men en mer utförligare riskbedömning av hela anläggningens risker utifrån miljön bör göras.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget hänvisar till den miljökonsekvensbeskrivning som gavs in i samband med ansökan samt till statusrapportens bilaga 4 (Riskanalys) och kan, i avsaknad av närmare precisering från länsstyrelsens sida, inte se i vilket avseende en komplettering är behövlig.

- Bolaget yrkar att 75% av alla dygnsmedelvärden ska under kalenderhalvåret uppfylla begränsningsvärdet för normal drift. Men tillsynsmyndigheten föreslår att bolaget ska uppfylla 90% av dygnsmedelvärden under kalenderhalvåret med halter baserat på tidigare uppmätta halter under 2015:
 - TOC emissioner: 200 mg/Nm³
 - HCl emissioner: 50 mg/Nm³
 - SO₂ emissioner: 400 mg/Nm³ (enligt BAT)
 - NO_x emissioner: 800 mg/Nm³ (enligt BAT)

Sökandens huvudsakliga bemötande

Applicerbar teknik för rening av TOC saknas i CLM Bref (BAT-referensdokument för produktion av kalk, cement och magnesiumoxid) och BAT-slutsatser. Länsstyrelsens villkorsförslag förutsätter därför att en viss andel av produktionen utgörs av bränd dolomit för att med säkerhet uppfylla kravet i fabriken och på de olika produktionslinjerna. Detta bedöms vara en orimlig begränsning av företagets förutsättningar att producera brända karbonatprodukter. Något skäl till att Rättviks kalkverk föreslås få striktare begränsningsvärde än t ex Boda-anläggningen, som använder samma stenråvara, förefaller inte finnas.

HCl är en sur förorening som kan reduceras genom torr injicering av släckt kalk i rökgaserna. Effektivitet av insatt material är dock begränsad varför avfallsmängd ökar i det fall lägre halt ska innehållas under längre tid. Länsstyrelsen har föreslagit en villkorsnivå som inte alltid kan uppfyllas utan att släckt kalk används som absorptionsmedel. Företaget har föreslagit en nivå som ligger på 50 % av vad som anges som högsta värde för normal nivå i CLM Bref sid. 239 (BAT-slutsats saknas) för bränd dolomit. Länsstyrelsens förslag ligger således på 33 % av uppgiften i Bref avseende bränd dolomit. Bolaget bedömer ändå att länsstyrelsens förslag på nivå, 50 mg/Nm³ vid 11 % O₂, kan innehållas förutsatt att bolagets reviderade förslag avseende villkorsuppfyllande godtas (83 % av dygnsmedelvärden).

Tabellen nedan visar utsläppsvärden mars 2015 till och med september 2016

CO - mg/Nm ³ vid 11 % O ₂	Percentil			
	Medel	50%	83%	90%
Linje 2*	974	811	1262	1570
Linje 3*	1118	1024	1370	1483
Linje 2	702	630	936	1299
Linje 3	892	894	1172	1416

TOC - mg/Nm ³ vid 11 % O ₂	Percentil			
	Medel	50%	83%	90%
Linje 2*	92	73	134	168
Linje 3*	107	88	163	194
Linje 2	68	49	91	144
Linje 3	80	61	115	170

HCl - mg/Nm ³ vid 11 % O ₂	Percentil			
	Medel	50%	83%	90%
Linje 2*	20	15	30	45
Linje 3*	28	22	41	54
Linje 2	14	10	18	33
Linje 3	22	17	27	45

*) 20 % av de lägsta värden undantagna = produktion av bränd dolomit ger lägsta utsläpp. Produkten har producerats under ca. 20 % av produktionstid.

Bolaget kan mot bakgrund av länsstyrelsens synpunkter och nu något längre tids erfarenhet, acceptera att motsvarande 10 månader av 12 månader, dvs att under 83 % av drifttiden, ska av bolaget tidigare yrkade begränsningsvärden innehållas, med följande tillägg.

- Avseende TOC, 250 mg/Nm³ bedöms möjligt att uppfylla även som dygnsmedelvärde (tidigare föreslaget som månadsmedelvärde).
- Beträffande HCl finns möjlighet att påverka utsläppen, varför mindre säkerhetsmarginal bedöms nödvändig, 50 mg/Nm³ kan därför innehållas som begränsningsvärde.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nämnden har önskemål om att bolaget prioriterar arbetet med att minska användandet av fossila bränslen, till förmån för förnybara bränslen i produktionen.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget följer löpande utvecklingen avseende miljö, teknik och kostnader för olika bränslen inklusive de förnyelsebara. Detta på grund av att energi är en av de dominerande kostnadsposterna vid produktion av bränd kalk. Kalkverket deltar i handelssystemet för växthusgaser. Kalkverkets huvudsakliga kundkrets utgörs av stålindustrier som är konkurrensutsatta på en internationell marknad och av vilka flera har en pressad lönsamhet. Varken Rättviks kalkverk, eller dess kunder, kan bära de ökade kostnader som en omedelbar övergång till förnyelsebara bränslen skulle medföra.

Dala Vatten och Avfall AB

Dala Vatten och Avfall AB anser att bolagets bedömning av risker för förorening av grundvattnet från utsläpp av dag-, spill och processvatten är bristfälligt beskrivna.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget nämner olika markundersökningar, riskbedömningar och kontroll av grundvatten och anför att det inte delar Dala Vatten och Avfall AB:s uppfattning.

Stab och serviceförvaltningen, Räddningsavdelningen

Räddningsavdelningen har inget att erinra i ärendet.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen efter gjorda kompletteringar uppfyller gällande krav och kan godkännas.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet. I samband med en tillståndsansökan krävs därmed en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. En statusrapport

har inlämnats den 31 augusti 2016. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att statusrapporten är tillräckligt omfattande för att uppfylla kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen.

Tillåtlighet

Miljöprövningsdelegationen finner att sökanden visat att verksamheten är förenlig med miljöbalkens mål om hållbar utveckling och även lever upp till kraven i de allmänna hänsynsreglerna. Verksamheten innebär vidare en markanvändning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer vidare att inga av riksdagen beslutade miljömål kommer att äventyras på grund av verksamheten samt att den, inte annat än på ett obetydligt sätt, kan bidra till att miljökvalitetsnormer för luft eller vatten inte följs.

Verksamheten kan därför tillåtas med angivna villkor.

Dispenser

Hydratverket

En dispens upphör att gälla när det begränsningsvärde som dispensen avser har ersatts med en ny slutsats om bästa tillgängliga teknik.

Miljöprövningsdelegationen får i det enskilda fallet bestämma att en dispens ska gälla för en kortare tidsperiod om förutsättningarna för dispens endast finns under den tid som behövs för att anpassa anläggningen till slutsatser med utsläppsvärden.

Tillsynsmyndigheten anser att dispens kan ges men att frågan ska utredas ytterligare och redovisas till tillsynsmyndigheten. Miljöprövningsdelegationen delar tillsynsmyndighetens uppfattning i den delen att möjligheterna att uppfylla begränsningsvärdet ska utredas ytterligare och ger därför en tidsbegränsad dispens till den 31 juni 2019. Miljöprövningsdelegationen anser att det är en rimlig tid för bolaget att utreda och genomföra åtgärder för att innehålla begränsningsvärdet i BAT-slutsatserna.

Linje 2

I linje 2 används rökgaserna för torkning av stenråvara och det sker en utspädning av rökgaserna med ventilationsluft innan rening och mätning. Det går därför inte att med befintlig konstruktion av anläggningen mäta om

begränsningsvärdet gällande stoft för rökgaserna uppfylls. Miljöprövningsdelegationen bedömer att ombyggnation för att möjliggöra en separat mätning av rökgaserna medför en orimligt hög kostnad i förhållande till miljönyttan och att dispens därför är motiverad.

Begränsningsvärdet för rökgaser från ugnprocesser är 10 mg/Nm³ vid 11 volym% O₂, vilket motsvarar 2 mg/Nm³ vid aktuell halt O₂. Rökgaserna utgör 20 000 Nm³/h av det totala flödet på 115 000 Nm³/h, dvs 17,4%.

Miljöprövningsdelegationen anser att begränsningsvärdet minst ska motsvara de olika delflödenas ursprung och olika begränsningsvärden, dvs ca 17,4% av 2 mg/Nm³ + 82,6% av 10 mg/Nm³ = 8,6 mg/Nm³ räknat vid aktuell syrehalt. Utifrån de av bolaget redovisade utsläppshalterna bedöms en avrundning neråt till 8 mg/Nm³ vara ett begränsningsvärde som är möjligt för bolaget att innehålla.

Villkor

Villkor 2 och 3, utsläpp till luft

Utsläppsnivåerna i villkoren är desamma som i BAT-slutsatserna som gäller för kalkindustri och överensstämmer med bolagets yrkande. Till skillnad från BAT-slutsatserna som endast gäller normal drift gäller nu föreskrivna villkor för 83 % av dygnsmedelvärdena vid all drift. Miljöprövningsdelegationen anser att det är motiverat utifrån ett allmänt miljö- och hälsoperspektiv att hålla nere utsläppen till luft och väljer därför att även föreskriva ett årsmedelvärde för utsläpp av stoft, NO_x och SO₂ i villkor 2 och 3. Utifrån de data bolaget redovisat i ansökan bedömer delegationen att utsläppsnivån kan innehållas även som årsmedelvärde.

Villkor 5, stoft från dammande verksamheter

Villkoret överensstämmer med BAT-slutsatserna som gäller för kalkindustrin för textila filter i ickeugnsprocesser. Bolaget har yrkat på samma utsläppsnivå men räknat på våt gas. Mot bakgrund av att BAT-slutsatsen är beräknad utifrån torr gas anser miljöprövningsdelegationen att villkoret ska bestämmas på det sättet.

Villkor 6, bränsle

Bolaget redovisar att behovet av eldningsolja har varierat sedan 2010 mellan 800 och 8000 ton per år omräknat till ansökt produktionsvolym och med kol som huvudbränsle. Utsläppen av svavel beror dels på svavelinnehållet i kalkstenen och dels på andelen svavel i bränslet. Bolaget yrkar på att utesluta reglering av svavelhalt i oljan och göra det möjligt att elda fullt ut med olja av skäl som t ex

ekonomi eller resurseffektivitet. Den senare delen i yrkandet la bolaget till i samband med bolagets bemötande av yttranden när ansökan redan kungjorts och varit ute på remiss. Bolaget föreslår nu användning av produktifierad spillolja som innehåller upp till 1% svavel. Vid full produktionstakt förbrukar kalkverket motsvarande 2 600 ton olja per månad.

En begränsning i användning av råvaran för att minimera utsläpp av bl a svavel anser miljöprövningsdelegationen inte är rimligt att kräva då kalkstenen som används finns i närområdet och byte av råvara skulle innebära långa transporter. Bästa tillgängliga teknik avseende bränsleval för att minska utsläpp är enligt BAT-slutsatserna ett noggrant urval och kontroll av bränslen. Detta överensstämmer med 2 kap 4 § miljöbalken, den s k produktvalsprincipen, som innebär en skyldighet att undvika att använda produkter som kan vara skadliga för människor eller miljön om de kan ersättas mot andra som är mindre skadliga.

Tillsynsmyndigheten föreslår att behålla nuvarande villkor på max 0,5 % svavelhalt och att uppstartstiden med olja ska definieras för att minimera oljeanvändningen. Miljöprövningsdelegationen delar tillsynsmyndighetens bedömning gällande reglering av svavelhalten mot bakgrund av den stora bränsleförbrukningen och dess påverkan på utsläppen av bl a svavel. Däremot finns det inte anledning att definiera begreppet uppstartstid.

Bolaget vidhåller i sitt bemötande att utsläppen av svavel ska regleras endast avseende innehållet i rökgaserna. Miljöprövningsdelegationen delar inte bolagets uppfattning då regleringen av utsläppshalt gäller maximalt tillåtna utsläppsnivåer och bolaget ska sträva efter att minimera sina utsläpp. Dessutom gäller parallellt med detta tillståndsbeslut även att BAT-slutsatsen på < 50-400 mg/Nm³ SO_x inte får överskridas som dygnsmedelvärde vid normal drift. Utifrån de utsläppsdata som bolaget redovisat i miljökonsekvensbeskrivningen ställer sig miljöprövningsdelegationen frågande till att det finnas utrymme för ökade utsläpp jämfört med idag. Bolaget har inte visat att användning av produktifierad spillolja är ett miljömässigt godtagbart alternativ till nuvarande bränsleslag. Miljöprövningsdelegationen väljer därför att behålla tidigare reglering av svavelhalten i oljan och att begränsa användningen.

Villkor 9, damning och diffusa stoftutsläpp

Villkoret stämmer i huvudsak överens med det bolaget yrkat. Då verksamheten bedriver dammalstrande verksamheter ger miljöprövningsdelegationen

tillsynsmyndigheten rätt att vid behov föreskriva ytterligare villkor för att minska damning och diffusa stoftutsläpp.

Övrigt

Villkoren 4, 7, 8, och 10 överensstämmer huvudsakligen med dem som har yrkats av bolaget och kommenteras inte närmare.

De av bolaget yrkade villkoren gällande oljeavskiljare (föreslaget villkor 5) och hantering av kemiska produkter och farligt avfall (föreslaget villkor 7) tas inte med i beslutet då miljöprövningsdelegationen anser att dessa frågor regleras i miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll.

Verksamheten är energiintensiv och har tidigare haft villkor gällande energieffektivisering. Eftersom bolaget numera omfattas av lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag väljer miljöprövningsdelegationen att inte föreskriva villkor om detta.

Uppskjutna frågor

Villkor U1

Bolagets anger i sitt bemötande av tillsynsmyndighetens yttranden att perioden för semikontinuerlig mätning är kort mot bakgrund av att parametrarna HCl, CO och TOC delvis beror på långsiktiga variationer i stenråvarans sammansättning. Miljöprövningsdelegationen avvaktar därför med beslut om slutliga villkor för utsläpp till luft för dessa parametrar under en utredningsperiod. När utredningen redovisats kommer slutligt villkor meddelas i ett särskilt beslut.

Den BAT-relaterade utsläppsnivån för CO är $<500\text{mg/Nm}^3$. En fotnot till utsläppsnivån anger att utsläpp kan vara beroende av det råmaterial som används. Tillsynsmyndigheten anser att CO ska regleras i tillståndet och föreslår att maximalt 10 % av dygnsmedelvärdena får överstiga $1\,500\text{ mg/m}^3$. Bolaget redovisar halter för 83 % av dygnsmedelvärdena i drift på 936 respektive $1\,172\text{ mg/m}^3$ vid nuvarande fördelning av producerad dolomit och kalk. Bolaget har inte redovisat någon planerad förändring i produktionen avseende fördelningen mellan de olika produkterna. Miljöprövningsdelegationen delar tillsynsmyndighetens uppfattning att CO bör regleras i tillståndet. Mot bakgrund av redovisade utsläppshalter anser miljöprövningsdelegationen att $1\,500\text{ mg/m}^3$ som dygnsmedelvärde är ett rimligt riktvärde under provotiden.

Även för TOC finns en BAT-relaterad utsläppsnivå, nämligen $<10 \text{ mg/Nm}^3$ och en fotnot som anger att utsläpp kan vara beroende av det råmaterial som används. Tillsynsmyndigheten föreslår att maximalt 10 % av dygnsmedelvärdena får överstiga 200 mg/m^3 . Bolaget redovisar halter för 83 % av dygnsmedelvärdena i drift på 91 respektive 115 vid nuvarande fördelning av produktionen dolomit och kalk. Bolaget har inte redovisat någon planerad förändring i produktionen avseende fördelningen mellan de olika produkterna. Mot bakgrund av redovisade utsläppshalter anser miljöprövningsdelegationen att 200 mg/m^3 som dygnsmedelvärde är ett rimligt riktvärde under provotiden.

För HCl finns ingen BAT-relaterad utsläppsnivå för det aktuella bränslet. Bolaget yrkar på 50 mg/Nm^3 med anledning av att nuvarande villkor på 30 mg/Nm^3 har varit svårt att uppfylla. Tillsynsmyndigheten föreslår att maximalt 10 % av dygnsmedelvärdena får överstiga 50 mg/m^3 . Bolaget redovisar halter för 83 % av dygnsmedelvärdena i drift på 18 mg/m^3 respektive 27 mg/m^3 vid nuvarande fördelning av produktionen dolomit och kalk. Bolaget har inte redovisat någon planerad förändring i produktionen avseende fördelningen mellan de olika produkterna. Mot bakgrund av redovisade utsläppshalter anser miljöprövningsdelegationen att 35 mg/m^3 som dygnsmedelvärde är ett rimligt riktvärde under provotiden.

Villkor U2

Villkoret har koppling till den tidsbegränsade dispensen för utsläpp av stoft från hydratverkets skrubber. Att den BAT-relaterade utsläppsnivån inte kan uppfyllas visar att bästa tillgängliga teknik inte tillämpas. I bolagets bemötande av yttranden tillmötesgår bolaget tillsynsmyndighetens förslag till utredningsvillkor. Miljöprövningsdelegationen delar tillsynsmyndighetens uppfattning och ger därför bolaget ytterligare tid för utredning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att framgent följa BAT-slutsatsen.

Villkor U3

Av ansökan framgår att utsläpp av spillvatten från verkstaden och uppsamlat dagvatten bl a från ytor för lagring av stenkol sker till mark via infiltrationsanläggning respektive stenkista. Vidare framgår att verksamheten är lokaliserad på ett stort grundvattenmagasin som förser Rättviks tätort med vatten. Bolaget har inte kunnat redovisa föroreningsinnehåll i det vatten som släpps ut eller vilken påverkan utsläppen har eller kan ha på mark och grundvatten. Miljöprövningsdelegationen delar Dala Vatten och Avfall AB:s

uppfattning att bolagets bedömning av risker för förorening av grundvattnet från utsläpp av dag-, spill och processvatten är bristfälligt beskrivna.

Miljöprövningsdelegationen anser att bolaget behöver ha kontroll på hur reningsanordningarna fungerar och hur verksamheten riskerar att påverka mark och vatten. Den provtagning som utförs i verksamhetens vattenbrunn och de markundersökningar som redovisas i statusrapporten anser miljöprövningsdelegationen inte utgöra ett tillräckligt underlag för bedömning av riskerna med dessa utsläpp.

Villkor U4

Miljöprövningsdelegationen noterar att detta varit föremål för utredningsvillkor tidigare, vilket inte redovisats tillräckligt. Bolaget har yrkat på utsläppsnivåer som gäller vid förbränning av avfall i BAT-slutsatserna för kalkindustri. BAT-slutsatserna saknar utsläppsnivåer för de bränslen som används i verksamheten. Bolaget har beräknat och redovisat mängder för yrkade nivåer vid fullt utnyttjande av tillståndet samt uppmätta och beräknade värden för 2015. Den stora skillnaden i redovisade mängder motsvarar inte skillnaden i produktionsvolym, vilket talar för att yrkade nivåer inte är relevanta och, enligt miljöprövningsdelegationens uppfattning, betydligt högre än vad som är rimligt. Miljöprövningsdelegationen anser att utsläppsnivåerna ska utredas ytterligare och avvaktar därför med beslut om slutliga villkor för utsläpp till luft för dessa parametrar under en utredningsperiod. När utredningen redovisats kommer slutligt villkor meddelas i ett särskilt beslut.

Verkställighet

Mot bakgrund av att verksamheten redan pågår i sökt omfattning på samma plats och nuvarande tillstånd går ut den 31 mars 2017 anser miljöprövningsdelegationen att det finns skäl att förordna att beslutet får tas i anspråk även innan det vunnit laga kraft.

Information

Andra bestämmelser

Observera att det kan finnas andra bestämmelser som reglerar verksamheten. Detta tillstånd befriar inte tillståndsinnehavaren från skyldigheten att följa vad som gäller enligt andra bestämmelser.

Tillsynsmyndighet

Tillsynsmyndighet enligt miljöbalken är för närvarande Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Ändring och överlåtelse

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan enligt 1 kap 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251).

BAT-slutsatser

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen och BAT-slutsatser gällande produktion av cement, kalk och magnesiumoxid som offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning 9 april 2013. En verksamhetsutövare måste följa BAT-slutsatser med utsläppsvärden senast fyra år efter att slutsatser för den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten offentliggjorts. BAT-slutsatser med utsläppsvärden gäller under normala driftförhållanden. Det är tillsynsmyndigheten som genom tillsynen ska kontrollera att dessa slutsatser innehålls.

Egenkontroll

Verksamhetsutövaren är skyldig att bedriva egenkontroll enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Förordningen ställer bland annat krav på genomförande och dokumentation avseende:

- Fördelning av det organisatoriska miljöansvaret
- Rutiner för driftkontroll och kontroll av utrustning
- Bedömning av miljö- och hälsorisker från verksamheten
- Förteckning av vid verksamheten använda kemiska produkter.

Miljörapport

Verksamhetsutövaren är enligt 26 kap 20 § miljöbalken skyldig att årligen lämna en miljörapport till tillsynsmyndigheten. Innehållet i en sådan rapport regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:9) om miljörapport.

Avgift

Årlig avgift ska betalas enligt förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken. Avgiften bestäms i ett särskilt beslut av länsstyrelsen. Om kommunen har tillsynsansvaret för anläggningen tar även kommunen ut en avgift för tillsynen.

Miljöbrott

Tillsynsmyndigheten är skyldig att anmäla till rättsväsendet om tillståndshavaren bryter mot tillståndet på ett sådant sätt att det finns misstanke om brott.

Hur man överklagar m m

Detta beslut kan överklagas, se bilaga 1.

Beslutet har fattats av ordförande Lars A Andersson och miljöskakkunnig Johan Hjerpe efter föredragning av miljöhandläggare Karin Almqvist.

Lars A Andersson

Johan Hjerpe

Bilagor:

Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Karta över verksamhetsområdet

Kopia till:

Aktförvararen

Miljö- och byggnadsnämnden i Rättviks kommun, miljo.bygg@rattvik.se

Dala Vatten och Avfall AB, info@dvaab.se

Stab- och serviceförvaltningen i Rättviks kommun, Räddningsavdelningen,
rattvik@rattvik.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se (*Ska tillgängliggöra beslut
för IED-verksamheter, 1:28 IUF*)

Länsstyrelsen Dalarna, tillsynsfunktionen

Webbredaktör, digital kopia

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.